

Katedra: Tělesné výchovy
Studijní program: Ekonomika a management
Studijní obor: Sportovní management

MARKETINGOVÁ ANALÝZA FLORBALOVÉHO KLUBU FBC LIBEREC

MARKETING ANALYSIS OF FLOORBALL CLUB FBC LIBEREC

Bakalářská práce: 09–FP–KTV–289

Autor:

Kateřina Bredová

Podpis:

Adresa:

Wolkerova 1691

256 01, Benešov

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Kříž

Počet

Stran	Grafů	obrázků	tabulek	Pramenů	příloh
66	-	12	10	24	1

V Liberci dne: 20.5. 2009

PROHLÁŠENÍ

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce.

V Liberci dne: 20.5.2009

Kateřina Bredová

.....

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji Mgr. Jiřímu Křížovi za jeho odborné vedení, cenné připomínky a rady, které mi byly velkým přínosem při zpracování bakalářské práce. Také chci poděkovat panu Tomáši Erbenovi, prezidentovi klubu FBC Liberec, který mi ochotně poskytl potřebné informace a bez něhož by tato práce nemohla vzniknout.

ANOTACE

Bakalářská práce se zabývá marketingovou analýzou florbalového klubu FBC Liberec.

V teoretické části jsem se zaměřila na popsání pojmů, které jsou nezbytně nutné pro pochopení této práce, na florbal a ekonomické pojmy.

V praktické části jsem provedla rozbor klubu FBC Liberec, do kterého spadají například jeho výdaje, SWOT analýza či získávání finančních prostředků. Nakonec jsem se zaměřila na návrhy, které by vedly ke zlepšení současné finanční a marketingové situace klubu.

ANNOTATION

Bachelor's thesis deals with the marketing analysis of floorball club FBC Liberec.

In the theoretical part I focused on describing the concepts that are necessary for the understanding of this work, specifically to floorball and economic terms.

In the practical part I made an analysis of floorball club FBC Liberec which includes for example SWOT analysis and acquiring funds. Finally I focused on proposals which would lead to the improvement of the current financial and marketing club situation.

ADNOTACJA

Praca licencjacka zajmuje się marketingową analizą unihokejowego klubu FBC Liberec.

W części teoretycznej zamierzyłam się na opis podstawowych pojęć, które są konieczne do zrozumienia mojej pracy, na także na unihokej i pojęcia ekonomiczne.

W części praktycznej przeprowadziłam rozbiór klubu FBC Liberec, pod który spadają na przykład jego wydatki, SWOT analiza czy uzyskanie finansów. Na końcu zamierzyłam się na pomysły, które mogą wieść do zlepzenia obecnej sytuacji finansowej i marketingowej klubu.

ÚVOD.....	6
1 CÍLE	7
2 FLORBAL	8
2.1 Historie světového florbalu	8
2.2 IFF – International floorball federation	9
2.3 Rozvoj florbalu v nových zemích.....	10
2.4 Pravidla florbalu	10
2.5 Historie florbalu v České republice	11
2.6 Úspěchy českého florbalu.....	13
2.7 Česká florbalová unie	13
3 MARKETING	14
3.1 Vymezení pojmu marketing	14
3.2 Marketingový mix	14
3.2.1 Produkt, distribuce, cena, propagace	15
3.3 Marketing ve sportu.....	15
4 SPONZORING	17
4.1 Vymezení pojmu sponzoring	17
4.2 Nástin vývoje sportovního sponzorství ve světě a v České republice	17
4.3 Typy sponzorství	18
4.3.1 Podle objektu	18
4.3.2 Podle podílu sponzora	19
4.3.3 Podle typu sponzora.....	20
4.4 Nabídky pro sponzory	20
4.4.1 sponzorský balíček	20
4.4.2 sponzorská smlouva.....	21
5 REKLAMA	22
5.1 Vymezení pojmu reklama.....	22
5.2 Funkce reklamy	22
5.3 Reklama ve sportu	23
6 SWOT ANALÝZA	25
6.1 Teorie SWOT analýzy	25
6.2 Princip SWOT analýzy.....	25
7 FINANCOVÁNÍ TĚLESNÉ KULTURY A SPORTU V ČESKÉ REPUBLICE	26
7.1 Financování tělesné kultury z veřejných zdrojů	26
7.2 Financování tělesné kultury ze soukromých zdrojů	28
8 ANALÝZA KLUBU FBC LIBEREC.....	30
8.1 Vedení klubu	30
8.2 Historie klubu, největší úspěchy.....	31
8.3 Hrané kategorie a soutěže.....	32
8.4 SWOT analýza.....	34
8.5 Výdaje klubu	35
8.6 Získávání finančních prostředků	36
8.6.1 Příspěvky, granty, dotace, minologové turnaje	36
8.6.2 Sponzoring.....	37
8.7 Spolupráce s médii	40
8.8 Propagace klubu v Liberci a okolí.....	41
9 NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ SOUČASNÉ MARKETINGOVÉ SITUACE.....	42
10 ZÁVĚR.....	45
11 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	46
12 SEZNAM PŘÍLOH	49

ÚVOD

Florbal řadíme mezi kolektivní hry. Je to moderní, dynamický a rychlý sport, jehož počátky se datují kolem 60-70. let 20. století. Ačkoliv první známky tohoto sportu byly zaznamenány v zámoří, za jeho kolébku jsou považovány skandinávské země. Donedávna byl florbal téměř neznámý sport, ale v dnešní době získává na popularitě a stal se bezesporu jedním z nejoblíbenějších sportů. Troufám si tvrdit, že snad i nejoblíbenějším sportovní aktivitou, alespoň co se České republiky týče. Florbal se stal fenoménem poslední doby a je zdatným konkurentem tradičních sportů, jako jsou fotbal či hokej. Všeobecně známým faktem je, že ani hráči, kteří se věnují florbalu na vrcholové úrovni, nedostávají za tuto činnost, narozdíl od hráčů již výše uvedených tradičních sportů, žádné finance. Toto se týká nejen České republiky, ale i florbalistů ve Švédsku, Finsku či Švýcarsku, kde je tato hra na nejvyšší úrovni. V těchto zemích jsou hráči vedeni jako poloprofesionálové. Dostávají od klubu určitou částku jako mzdu, která však nedosahuje takové výše, aby si hráči florbalu vydělali na živobytí. Osobně si myslím, že pokud bude nynější expanze florbalu pokračovat, je otázkou 10-15 let, kdy se florbal stane plně profesionálním sportem.

Hlavním důvodem, proč jsem si vybrala právě toto téma pro svou bakalářskou práci je fakt, že jsem se v tomto sportu pohybovala několik let. Ačkoliv se florbal dostává v několika posledních letech stále více do povědomí lidí a získává si stále větší oblibu, ráda bych čtenářům této práce přiblížila, jak obtížné je vedení tohoto typu klubu. Zejména bych poukázala na to, jak náročné je získávání finančních prostředků a následné hospodaření s nimi pro sport, který má tak krátkou tradici a není příliš komercializovaný.

1 CÍLE

Hlavním cílem bakalářské práce je zjistit současnou marketingovou situaci florbalového klubu FBC Liberec, obeznámit čtenáře s jejich způsobem hospodaření a podat návrhy, které by mohly vést ke zlepšení současné situace.

Dílčí cíle

- a) získávání finančních prostředků na provoz klubu
- b) propagace florbalového klubu
- c) zvážit možnosti, které by vedly ke zlepšení situace

Úkoly

- a) provést SWOT analýzu klubu
- b) zjistit výdaje klubu
- c) seznámit se současnými sponzory klubu a nabídkami pro sponzory

2 FLORBAL

2.1 Historie světového florbalu

Vznik v USA

Florbalový míček v dnešní podobě paradoxně nevyvinuli florbalisté, ale baseballisté. Plastový děrovaný míček podobných rozměrů sloužil k tréninku nadhazovačů v zámoří velmi populárního baseballu. Přestože první krůčky zaznamenala hra podobná dnešnímu florbalu v zámoří, počátky organizovaného florbalu jsou spojeny zejména se Skandinávským poloostrovem. Ve Švédsku, kde je hra nazývaná innebandy, se počátky hry datují na začátek sedmdesátých let, finské salibandy vzniklo až o několik let později. Již od počátku také tyto dvě země, ale především Švédsko, udávaly florbalu směr vývoje a stejně tak jako je Anglie považována za kolébku fotbalu, dá se říci, že ve florbalu přísluší stejná pocta Švédsku, které se také zasloužilo o organizaci prvních mezinárodních zápasů a udává směr pro vývoj pravidel. Velice dobře ve Švédsku funguje i práce s mládeží, byly zde rovněž vydány první metodiky tréninku [4].

Švýcarský unihokey

Ve Švýcarsku, další florbalové velmoci, se florbal ubíral odlišnou a vlastní cestou. Tam se nazývá florbal unihokey a dlouhou dobu bylo pro Švýcary charakteristické, že brankář hrál po vzoru hokeje s hokejkou. Díky částečnému nedostatku velkých hal a velké členské základně, se ve Švýcarsku začal prosazovat florbal hrající na dvou různých velikostech hřiště. Grossfeld – neboli velký florbal se hraje pouze na vrcholové úrovni v nejvyšších soutěžích, kleinfeld – v překladu malý florbal, se hraje systémem 3+1 a je typický pro převážnou většinu florbalistů ve výkonnostně nižších soutěžích. Dnes se vedle Švédska a Finska řadí Švýcarsko k nejvyspělejším florbalovým zemím [4].

Loga nejznámějších florbalových svazů:

Obrázek č. 1: Finský florbalový svaz

Zdroj: Finský florbalový svaz [10]

Obrázek č. 2: Švýcarský florbalový svaz

Zdroj: Swiss unihockey [23]

Obrázek č. 3: Švédský florbalový svaz

Zdroj: Svenska Innebandyförbundet [22]

2.2 IFF – International floorball federation

Poněvadž se florbal postupně dostával do povědomí ve stále více zemích, bylo nutné vytvořit zastřešující florbalovou organizaci, která bude brát pod svá křídla národní florbalové svazy - International Floorball Federation. IFF je organizace, která sdružuje země, kde se hraje organizovaně florbal. IFF byla založena v roce 1986 ve švédské Husqvarně a u jejího zrodu nebyl samozřejmě nikdo jiný, než největší propagátoři florbalu v Evropě, a to Švédsko, Finsko a Švýcarsko. Rok co rok se mezi členské země postupně zařadily další státy a to konkrétně: v roce 1991 Dánsko a Norsko, v roce 1992 Maďarsko a v roce 1993 společně s Ruskem také Česká republika. V roce 1993 se též konaly první mezinárodní akce velkého formátu. Uskutečnily se úvodní ročníky European cupu - Poháru mistrů evropských zemí (obdobně stejná soutěž jako prestižní Liga mistrů ve fotbale), když ženské týmy hostily Helsinky a muži hráli ve Stockholmu. V roce 1994, kdy se přidalo dalších pět zemí, se poprvé hrálo ve Finsku o titul mistra Evropy.

Na začátku nového tisíciletí registruje mezinárodní florbal 22 členských zemí v Mezinárodní florbalové federaci, podle posledních statistik jej hraje přibližně 160 000 registrovaných hráčů ve více než 3000 klubech. Vývoj jde však rychle nahoru a tato čísla jsou pravděpodobně jen dočasným milníkem, protože florbal je rok od roku stále populárnějším sportem. Každoročně je pořádáno mistrovství světa, když sudé roky patří mužům a liché roky hrají o titul mistryň světa ženy [15].

Obrázek č. 4: Logo IFF

Zdroj: International floorball federation [13]

2.3 Rozvoj florbalu v nových zemích

Florbal získává velkou popularitu i v dalších zemích. Vlivem blízkého Finska je to znát především v pobaltských zemích, jako jsou Estonsko nebo Lotyšsko. Německo a Rakousko se snaží brát příklad od blízkého Švýcarsko, Dánsko získává cenné zkušenosti od Švédska a Norska. Tento sport však zapouští kořeny i v jiných, poměrně netradičních zemích, jako jsou například Nizozemsko, Belgie, a Velká Británie. Nejnovějším teritoriím florbalu se však stává jih Evropy, a to zejména Slovinsko, kde se tomuto sportu na základě velmi dobré házenkářské tradice dostává výborného materiálního zabezpečení, tím je myšleno především zajištění velkého počtu hal. Florbal též s úspěchem hrají u protinožců, Japonci a také Singapur a dá se očekávat, že na základě zdejší tradice pozemního hokeje v dalších zemích tohoto kontinentu se dostane i do jiných zemí. Florbalové asociace jsou založeny také v Argentině, kde je velice populární in-line hokej, v Brazílii, či Venezuele. Velice těžkou situaci má florbal v USA a Kanadě, kde musí soupeřit s popularitou tradičních sportů jako jsou basketbal, baseball, hokej a americký fotbal, takže se zde tomuto sportu věnují spíše skupinky studentů [15].

2.4 Pravidla florbalu

IFF sjednotila v průběhu devadesátých let pravidla a dnes má florbal následující podobu pravidel, kterou si ve stručnosti uvedeme:

- Hraje se v halách na hřištích velikosti 40 x 20 metrů, hřiště je ohraničeno plastovými mantinely se zaoblenými vysokými rohy, branka má rozměry 160 x 115 cm.
- Normální hrací čas je 3 x 20 minut se dvěma 10 minutovými přestávkami, během nichž si družstva musí vyměnit strany. Hrací čas se u jednotlivých kategorií liší.

- Během hry smí být na hřišti z každého družstva současně maximálně 6 hráčů, z toho jeden brankář, který nesmí mít hokejku.
- Utkání kontrolují a řídí dva rozhodčí s rovnocennou autoritou.
- Hokejky i míček jsou vyrobeny z plastových materiálů.
- Ve florbalu je zakázán především tvrdý kontakt s protihráčem, blokování, sekání, nebo kopání do soupeřovy hokejky. Nesmí se hrát rukou ani hlavou, není povolena hra hokejkou nad úrovní kolen [14].

Přesné znění pravidel viz příloha 1.

2.5 Historie florbalu v České republice

Florbal se do České republiky dostal třemi různými cestami. Vůbec první setkání s florbalem se pravděpodobně událo díky výměnnému pobytu studentů VŠE v Praze se studenty helsinské univerzity v roce 1984. Na svůj zájezd do Čech Finové přivezli sadu florbalových hokejek a malá tělocvična na VŠE byla svědkem prvního historického zápasu mezi Finy a Čechy. Finští studenti v Čechách hokejky zanechali a vysokoškoláci kolem průkopníků českého florbalu Michala Bauera a Petra Chaloupky hrávali florbal do té doby, než se jim hole podařilo zničit.

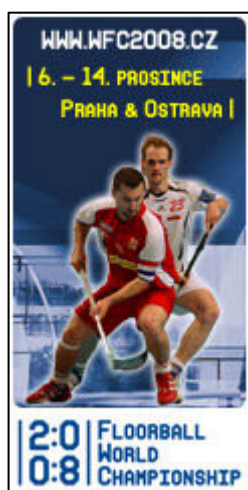
Díky tomu, že u nás nebylo možné nové florbalové hokejky zakoupit, následovala dlouhá pauza až do roku 1991, kdy se florbal opět objevil na scéně. Tentokrát díky cestovní kanceláři Excalibur Tours a jejich majitelům bratrům Vaculíkovým, kteří přivezli florbalové vybavení ze Švédska. Florbal se tenkrát začal hrát díky této cestě ve Střešovicích, kde vznikl dosud neúspěšnější klub v republice. V té době také oprášila hokejky skupinka kolem Michala Bauera a tehdy již bývalí studenti VŠE opět začali hrát florbal.

Poslední cesta florbalu do Čech je spojena s východočeskou Jaroměří, kam přivezl v roce 1992 unihokey švýcarský klub Mettmensstetten Unicorns, který byl ve východních Čechách na soustředění. Rozšíření florbalu na Moravu pak proběhlo za pomoci Marcela Pudila, který spolupracoval ve firmě VDG s prvními průkopníky florbalu a z Prahy přivezl florbalové vybavení do Ostravy. Z jeho iniciativy a nezbytné pomoci pak byly zanedlouho uspořádány na severu Moravy první florbalové turnaje. Historickým mezníkem pro český florbal se stal zájezd střešovických průkopníků do Maďarska, odkud se do Čech přivezly první opravdové florbalové mantinely. Díky tomu se mohly začít hrát turnaje a sport získával stále větší popularitu. Na těchto mantinelech také byly odehrány první oficiální turnaje, jako

byla kvalifikace o 1. ligu a první ročník první florbalové ligy konaný v roce 1993. Během několika dalších let se florbal rozšířil do všech dalších koutů Čech, velká florbalová centra vznikla kromě Prahy a Ostravy také v Liberci a Brně. Po 13 letech organizovaného florbalu se soutěže rozrostly do úrovně sedmi výkonnostních lig, vzniklo více než 350 oddílů a hraje jej více než 1000 družstev.

Dalším důležitým a nezbytným krokem pro úspěšnou budoucnost sportu byla cesta florbalu do škol. Díky tomu se ve velké míře dostal florbal do povědomí spousty dětí, začínají tak vznikat školní týmy a školní ligy. V roce 1997 vyšla první speciální publikace zaměřená na metodiku florbalu „Základy florbalu“.

K největším akcím, které se ve florbalových Čechách udály, se řadí pořadatelsví 2. Mistrovství světa mužů v Praze a v Brně v roce 1998. Velkou popularitu si vybudoval největší mezinárodní florbalový turnaj světa CZECH OPEN, který se v roce 2008 konal už po šestnácté. V roce 2003 se Česká republika stala pořadateli dvou významných mezinárodních akcí – Pohárů mistrů mužů i žen a Světového šampionátu juniorů. Na juniorském šampionátu získala Česká republika historicky první medaili. V lednu 2006 byl v ČR uspořádán další ročník Poháru mistrů v Ostravě. V prosinci 2008 se v ČR uskutečnilo historicky první MS mužů ve florbalu [20].

Obrázek č. 5: Logo MS 2008

Zdroj: Michálek Petr [18]

Obrázek č. 6: Logo Czech Open 2008

Zdroj: Excalibur Tours [8]

2.6 Úspěchy českého florbalu

Vzhledem k tomu, že florbal je v České republice velmi mladý a teprve rozvíjející se sport, úspěchy českého florbalu by se daly spočítat na prstech jedné ruky. Mezi největší úspěchy patří bronzová medaile z domácího juniorského MS z roku 2003 a senzační druhé místo mužské reprezentace, které se doposud řadí mezi největší úspěchy českého florbalu, na MS ve Švýcarsku v roce 2004. Letos bohužel muži na domácím MS vyšli medailově naprázdno, když ve strhujícím zápase o 3. místo podlehli v prodloužení výběru Švýcarska.

2.7 Česká florbalová unie

Nejvyšším správním orgánem ve florbalu v České republice je Česká florbalová unie. ČFbU se skládá z několika částí: Výkonný výbor, který řídí chod Unie v době mezi jednotlivými valnými hromadami ČFbU. Dále jsou to odborné komise (například: Komise elitních soutěží, Komise rozvoje, Komise ženského florbalu, Ekonomická komise), Disciplinární komise, Odvolací komise, Arbitrážní komise a sekretariát. Jednotlivé části mají samozřejmě svého zástupce. Pro zajímavost Tomáš Erben, prezident florbalového klubu FBC Liberec, o kterém bude v následujících kapitolách řeč, je členem Výkonného výboru, konkrétně stojí v čele Komise elitních soutěží [6].

Obrázek č. 7: Logo ČFBU

Zdroj: Česká florbalová unie [5]

3 MARKETING

3.1 Vymezení pojmu

Marketing byl už definován různými autory, různými způsoby. Všechny definice však mají společný jediný subjekt, a tím je zákazník a uspokojení jeho potřeb.

Dědková, Honzáková [7] uvádějí několik definic:

„Marketing představuje ucelený systém opatření, který vede k řízené nabídce správného produktu, ve správnou dobu, na správné trhy a za správnou cenu.“

„Marketing je proces řízení, jehož výsledkem je poznání, předvídání, ovlivňování a v konečné fázi uspokojení potřeb a přání zákazníků efektivním a výhodným způsobem zajišťujícím splnění cílů organizace.“

Moderní a uznávanou je definice přijatá Americkou marketingovou společností z roku 1985, uvádí Horáková [12].

„Marketing je procesem plánování a naplňování koncepce, oceňování, propagace a distribuce myšlenek, výrobků a služeb, který směřuje k uskutečnění vzájemné výměny, uspokojující potřeby jedinců v organizaci.“

3.2 Marketingový mix

Nástroje marketingu (marketingový mix):

Provádění strategie se opírá o 4 základní nástroje marketingu, které jsou označovány jako čtyři „P“ (podle anglického Product, Place, Price a Promotion). V našich parametrech se setkáváme s označením „marketingová mix“. Tyto čtyři nástroje marketingu jsou - produkt, distribuce, cena, propagace [12].

3.2.1 Produkt, distribuce, cena, propagace

V následující kapitole jsem čerpala z publikace Horákové [12].

produkt – produktem se rozumí hmotný i nehmotný statek, který je předmětem zájmu určité skupiny osob, či organizací. V marketingu je produkt označován jako celková nabídka zákazníkovi – tedy nejen zboží či služba samy o sobě, ale také například prestiž výrobce, obchodní značka, design...

distribuce – distribuční systém zprostředkovává cestu produktu či služby od výrobce ke spotřebiteli

cena – je dalším významným nástrojem marketingu. Pro většinu spotřebitelů je cena mírou hodnoty produktu, neboť udává, jakého množství peněz se musí spotřebitel vzdát, aby výměnou získal daný výrobek nebo službu. Nízké ceny motivují ke koupi ekonomicky uvažující spotřebitele, vysoké ceny naopak svědčí o výjimečnosti a exkluzivnosti produktů.

propagace – hlavním smyslem propagační činnosti je zejména informovat o produktu, či službě (vlastnostech, dostupnosti, ceně..) a přesvědčit zákazníky o vhodnosti koupě produktu. Propagace se může uskutečňovat například prostřednictvím reklam v televizi, rozhlasu, novinách. Dalším nástrojem propagace může být podpora prodeje, publicita, či osobní prodej.

Tyto nástroje složí k uskutečňování dlouhodobých i krátkodobých záměrů firmy. Narozdíl od jiných ekonomických skutečností jsou tyto prvky ovlivnitelné a kontrolovatelné a jejich vhodnou kombinací lze docílit spokojenosti zákazníka.

3.3 Marketing ve sportu

Marketing v průběhu několika posledních let začal pronikat z oblasti hospodářství do oblasti TV a sportu. Pro své reálné uplatnění v ekonomickém životě, především s důrazem kladeným na získávání finančních zdrojů, nachází své specifické ztvárnění ve sport. svazech, klubech, oddílech a dalších subjektech tělovýchovného a sportovního hnutí [3].

Tabulka č. 1: Přínos marketingu ve sportu

Pozitiva	Negativa
<ul style="list-style-type: none"> - ujasňuje, komu je určena nabídka TV a sportovních produktů: členům, divákům, sponzorům, státu - diferencuje nabídku TV a sportovních produktů na činnosti, které mohou přinést finanční efekt a které nikoliv - promýšlí propagaci TV a sportu - určuje proporcionalitu a prioritu dosažení cílů v rovině cílů ekonomických, sportovních a sociálních - získává doplňkové finanční zdroje, které umožňují rozvoj neziskových aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> - pozice financí nerespektuje TV a sportovní odbornost - marketing vede ke gigantomanii sportu, smluvní vázanost na sponzory omezuje svobodnou volbu např. ve výběru náradí, v osobnostních právech sportovce) - dosažení určité úrovně sportovního výkonu může vést k používání zakázaných podpůrných prostředků - show (zaměřenou např. na reklamu)

Zdroj: Čáslavová [3]

Znázorněný pohled vnesený do TV a sportu z ekonomických pozic, vyjadřuje pozitiva i negativa. Umožňuje tak TV a sportu strukturalizovat a precizovat nabídku jejich produktů, dovoluje stanovit řízení podle priority, posloupnost cílů a určuje kombinaci nástrojů, kterými lze dosáhnout stanovených cílů. Neziskovým organizacím tak při opatřování finančních zdrojů umožňuje marketing argumentovat logickým, účelově zaměřeným vynakládáním těchto zdrojů [3].

Marketing se v českých podmínkách stává nezastupitelným prvkem řízení podniku s orientací na trh. Proniká z oblasti hospodářství do oblastí TVS, kde je uplatňován klasickou cestou ve firmách vyrábějících sportovní zboží a nabízejících tělovýchovné služby. S akcentem na získání finančních zdrojů nachází své specifické ztvárnění v tělovýchovných a sportovních organizacích [1].

4 SPONZORING

4.1 Vymezení pojmu sponzoring

Sponzorování představuje významný prostředek k zabezpečení dodatečných finančních zdrojů, které slouží k realizaci kulturních, vědeckých, charitativních a dalších akcí v různých společenských sférách života [3].

4.2 Nástin vývoje sportovního sponzorství ve světě a v České republice

Pro tuto kapitolu jsem čerpala z Bedřicha [1].

Vývoj sportovního sponzorství ve světě

Sponzoring získává své místo ve sportu od počátku 70. let 19. století. Mezníkem bylo vytvoření první německé Bundesligy v roce 1962. V roce 1973 se poprvé objevila reklama na dresech, když si fotbalový klub Eintrecht Braunschweig nechal natisknout na dres nápis „Jagermeister“. Reakce však byly nepříznivé. Sportovní asociace prohlásila reklamu na lidech jako nemorální a sportovně neetickou.

Avšak pro zvýšení konkurenceschopnosti týmů v mezinárodním měřítku se v průběhu let soukromé osoby, podporující sport jako mecenáši, přestaly osvědčovat. Potřebné sumy byly totiž příliš vysoké a jednotlivcům byl ke sportu ztěžán přístup organizačními formami. Hospodářství se tak stalo po státu další zdroj peněz. Může podporovat jak týmy, tak jednotlivce. V dnešní době pak očekává protislužbu v podobě reklamy. Z tohoto systému „dávání“ a „braní“ vznikl potomek mecenáše – sponzor. Rozdíly jednotlivých typů v podporování sportu jsou uvedeny v tabulce.

Tabulka č. 2: Srovnávací tabulka mecenášství x sponzoring

Mecenášství	Sponzoring
protihodnota se neočekává	Vždy jde o hodnotu za protihodnotu
dominance kulturních zájmů	dominance podnikatelských zájmů
diskrétní (tichá) podpora	veřejně působící podpora
žádná zvláštní komunikační opatření	četná komunikační opatření jako: inzerce, plakáty, propagační mat., novinářská vstřícnost
Malá systematická a profesionální podpora	profesionální a systematický přístup

Zdroj: Bedřich [1]

Ve světovém měřítku má rozvoj sponzorování stoupající tendenci. Investice budou v příštích letech i nadále stoupat a v roce 2010 by měly ve světě přesáhnout hranici 50 mld. dolarů. Nejvíce sponzorovaným sportem ve světě je fotbal, fotbalu konkurují každé dva roky Olympijské hry. Daleko za nimi pak následuje tenis, formule 1 a basketbal.

Vývoj sportovního sponzorství v České republice

Sponzoring se u nás na světlo dostával velmi pomalu, protože oblast marketingu byla v minulém období v ČR citelně zanedbána. První prodej reklam začal až po roce 1990, takže se zde jedná pouze o krátkodobou tradici. Zatímco se v zahraničí hojně využívá osobností sportovců, například při prezentacích různých produktů, tato spolupráce se u nás teprve rozbíhá. Je potřeba čas, aby se sportovní marketing a tento trend stačil rozvinout. V několika posledních letech se však objevují dílčí i ucelené koncepty (návrhy) sportovního marketingu. Sportovní svazy, kluby, oddíly a další tělovýchovná sportovní hnutí se totiž do budoucna budou chtít předvést svým sponzorům a dalším ekonomicko-podnikatelským subjektům spíše jako racionálně uvažující obchodní partneři, nikoliv jak prosebníci v souvislosti s opatrováním dodatečných finančních zdrojů.

4.3 Typy sponzorství

Pokud se někdo rozhodne sponzorovat ve sportu, nabízí se mu velká škála výběru. Může podporovat jednotlivé sportovce, sportovní instituce, vkládat prostředky nebo pořádat sportovní akce. Takový sponzor, který se zaměří výhradně na akci, může jakkoliv manipulovat s právy na akci. Může si pro sebe vyhradit všechna práva nebo jen některá, či se o ně může podělit s ostatními [19].

4.3.1 Podle objektu

Pro tuto kapitolu jsem využila publikaci Čáslavové [3]

Sponzorování jednotlivých sportovců.

Forma nejvíce rozšířena ve vrcholovém sportu. Osobnosti sportovců jsou gestory kvality a úspěchů aktuálních výrobků, či služeb podnikatele, resp. podniku. Obsahem sponzorské smlouvy jsou kromě práv provádět reklamu za pomoci vyobrazení sportovce na svých

produktech i jiná opatření na podporu prodeje, například autogramiády, akce pro spotřebitele. Sportovec dostává vedle finanční podpory i materiální pomoc, jako je sportovní oblečení, náčiní nebo vozidlo.

Sponzorování sportovních týmů.

V dnešní době hojně používaná forma sponzorování. Sponzor poskytuje především finance, sportovní vybavení, ubytovací služby, dopravu. Sponzorovaný tým nabízí většinou reklamu na dresu, reklamu prostřednictvím inzerátu, opatření na podporu prodeje, které jsou podobné jako u jednotlivého sportovce.

Sponzorování sportovních klubů.

Tato forma sponzorování přináší nejširší plejádu možností z hlediska činností, které lze sponzorovi nabídnout. Uveďme si je na příkladu: tým, že sportovní klub disponuje sportovci, sportovními družstvy, svými profesionálními odděleními, pořádá sportovní akce, jde širka nabízených protivýkonů do velkého rozmezí. Klub může nabídnout produkty, které vznikají prostřednictvím jeho sportovní činnosti, například nabídky různých tělovýchovných služeb, sportovních akcí - mistrovské soutěže, rozličné druhy činnosti – rehabilitace, nebo zvláštní akce – soustředění.

Sponzorování sportovních akcí.

U této formy sponzorování též výrazně stoupají možnosti, které lze nabídnout sponzorovi: reklama v programovém sešitu, na vstupenkách, reklamy o přestávkách až po uvádění titulu "hlavní sponzor" akce. Nabídka může být podložena různými manažerskými náměty, jako jsou například V.I.P akce, speciální propagace dle priorit, obchodní a výrobní orientace sponzora apod. Návrhy všech protivýkonů ze strany uchazeče o sponzorování bývají většinou upřesněny a doloženy v tzv. "sponzorských balíčcích".

4.3.2 Podle podílu sponzora

1. *Titulární sponzor* – firma je spojena s názvem sponzorované aktivity
2. *Spolusponzor* – nastává v momentě, kdy má zájem o sponzorování několik firem; v tomto případě mají jednotliví zájemci podobná práva za podobnou cenu
3. *Sponzor dodavatel* – sponzor dodá raději hotové výrobky, než peněžní částku [19].

4.3.3 Podle typu sponzora

Rozlišujeme následující skupiny:

1. Prostřednictvím nabízených produktů a služeb je sponzor těsně spojen se sportovním odvětvím.
2. Sponzor nemá bezprostřední vtaah ke sportu, využívá jej jako komunikační instrument [19].

4.4 Nabídky pro sponzory

4.4.1 sponzorský balíček

Pod tímto názvem se skrývá návrh protivýkonů, které je sportovní manažer schopen ze strany své organizace (spolku, klubu atd.) bezprostředně nabídnout, a to jak na jeho celkové sponzorování, tak eventuelně na sponzorování sportovní akce, či sportovního družstva. Sponzorský balíček musí být písemně dokumentován a doložen určitou cenou. Pro určení hodnoty balíčků nejsou stanovena žádná cenová rozmezí. Jediným kritériem je rozsah a úroveň nabízených výkonů. Ceny se mění v závislosti na velikosti spolku eventuelně akce, na rozsahu zúčastněných sponzorů a mnoha dalších faktorech. V ceně balíčku se též určitě odrazí, zda se jedná o:

Exkluzivní sponzorování.

Je spojené s titulem "Oficiální sponzor", kdy za vysokou cenu přejímá sponzor veškeré výkony.

Hlavní sponzor

Hlavní sponzor přejímá nejdražší a nejatraktivnější protivýkony, vedlejší sponzoři si rozdělují méně atraktivní možnosti v rámci reklamy.

Kooperační sponzor

Protivýkony jsou rozděleny mezi větší počet různých sponzorů, přičemž se dá využít rozličné doby platnosti sponzorských smluv, což napomáhá překlenutí finančně "úzkých míst" z hlediska finančních zdrojů na zajištění tělovýchovné, sportovní a turistické činnosti [3].

4.4.2 sponzorská smlouva

Jestliže se podaří získat adekvátního sponzora, nastane finální fáze - podpis sponzorské smlouvy (na základě konceptu připravovaného již během jednání). Sponzorská smlouva má určitou obsahovou i formální strukturu a náležitosti. Nejde o záležitost zcela jednoduchou, a to právě se zřetelem na oboustranně z ní vyplývající povinnosti [3].

5 REKLAMA

5.1 Vymezení pojmu reklama

Reklama je placená forma neosobní masové prezentace výrobků, služeb nebo myšlenek určitého subjektu (firmy, instituce nebo jiné organizace) prostřednictvím komunikačních médií. Mezi tato média patří zejména televize, rozhlas, denní tisk, časopisy, plakáty a film [3].

5.2 Funkce reklamy

1) *Informační* - důležitá v počátcích existence produktu, kdy je produkt v úvodní fázi životního cyklu. Je nutné stimulovat primární poptávku. Informuje o [3;7]:

- novém produktu na trhu
- jiné ceně
- způsobu užívání
- nových službách (doplňkových službách a poskytovaném servisu)

2) *Přesvědčovací* – má význam v prostředí intenzivní konkurence. Působí na utváření selektivní poptávky, tj. poptávky po produktu určitého konkrétního výrobce. Jejím smyslem je například [3;7]:

- posílení reference zboží určité firmy
- snaha o získání zákazníků od konkurenta
- posílení image firmy
- změna image produktu

3) *Upomínací* – velice častá ve stádiu zralosti produktu, účelem je připomenout zákazníkovi produkt, službu, kterou již zná [3; 7].

5.3 Reklama ve sportu

Sportovní reklama je pojem, který se vztahuje jednak k reklamě se sportovními motivy, která je prezentuje pomocí obecných komunikačních médií (např. reklama na plakátech sportovního utkání), ale také jde o reklamu, která využívá specifických médií z oblasti sportu (např. dresy a výstroj sportovců, mantinely) [3].

Sportovní marketing sjednocuje jak reklamu, tak public relations a sportovní události. Reklama jako jedna ze součástí reklamní politiky podnikání může mít informativní nebo sugestivní charakter. Informativní reklama může pozitivně ovlivnit image značky nebo zvýšit její známost. Sugestivní reklama staví na emocích. Samotnou informační funkci však nemůže převzít pouze sportovní reklama. Tři klasické formy komunikativní politiky jsou [2; 7]:

a) reklama

Jak jsme ji již dříve uvedli, reklama je úmyslná a nenucená forma ovlivňování cílených osob pomocí speciálních komunikačních prostředků. Využívá například následujících formy:

- použití titulu *oficiální sponzor* na inzerátech, plakátech, v televizním vysílání, aniž by byl reklamovaný prostředek blíže představen
- použití sportovního angažmá ve formě osvědčení špičkovými sportovci nebo sportovními týmy
- použití sportovního angažmá na cílenou skupinovou kampaň, tedy k oslovení určité vytipované skupiny, současně s běžnou reklamou

b) podpora prodeje

Reklama nám udává důvod, proč nakupovat, kdežto podpora prodeje nás k nákupu podněcuje. Má za úkol vyrovnat nabídku s poptávkou a krátkodobě stimulovat poptávku po zboží. Podporu prodeje si uveďme na několika příkladech:

- soutěže s možností výhry, sportovní aktivity nebo trénink společně s mužstvem
- VIP vstupenky na sponzorovanou sportovní akci (např. s přístupem do zákulisí, na raut)
- autogramiáda předních sportovců v místě prodeje

c) public relations

V dnešní době je velmi důležité znát veřejné mínění a pokud možno jej ovlivňovat. Je snadnější dosahovat cílů s podporou veřejnosti, než pokud čelíme opozici. V tomto principu jde o vytváření dobré pověsti, důvěryhodnosti a úsilí vedoucí k porozumění mezi organizacemi a veřejností. Uvedme si následující příklady:

- představení sponzora na tiskových konferencích, ve sdělovacích prostředcích, v klubovém časopise
- tiskový servis v rámci velké sportovní akce s péčí a ochotou poskytnutí informací tisku o právě probíhajícím sportu, zajištění sportovců pro interview

6 SWOT ANALÝZA

6.1 Teorie SWOT analýzy

Autorem této analýzy je Albert Humphrey, který vedl v 60. a 70. letech minulého století výzkumný projekt na Stanfordově univerzitě, kdy využil data od více než 500 nejvýznamnějších amerických společností [24].

SWOT analýza je metoda, pomocí které je možno identifikovat silné (ang. Strengths) a slabé (ang. Weaknesses) stránky, příležitosti (ang. Opportunities) a hrozby (ang. Threats), spojené s určitým projektem, typem podnikání, opatřením apod. SWOT analýza je vlastně kombinací níže uvedené analýzy S-W a O-T [12].

Tato metoda se používá především v marketingu, ale lze ji taky užít při analýze či tvorbě politik. Se SWOT analýzou je možné komplexně vyhodnotit fungování firmy, nalézt problémy nebo nové možnosti růstu. Je součástí strategického a dlouhodobého plánování společnosti [24].

6.2 Princip SWOT analýzy

Základ metody spočívá v klasifikaci a ohodnocení jednotlivých faktorů, které jsou rozděleny do jichž zmiňovaných 4 základních skupin. Vzájemnou interakcí faktorů silných a slabých stránek na jedné straně vůči příležitostem a nebezpečím na straně druhé lze získat nové informace, které charakterizují a hodnotí úroveň jejich vzájemného střetu [12].

O-T analýza – rozbor vnějších činitelů, které představují příležitosti a ohrožení firmy. O-T analýza umožňuje rozlišit atraktivní příležitosti trhu, které mohou podniku přinést výhody nad konkurencí. A současně také nutí k zamyšlení nad problémy, kterým bude firmy čelit v budoucnu.

S-W analýza – spočívá v přesném vymezení silných a slabých míst firmy. Výsledky S-W analýzy ovlivňují zásadním způsobem další rozhodovací procesy marketingové činnosti – stanovení cílů, zdroje, každodenní činnost podniku apod. [12].

7 FINANCOVÁNÍ TĚLESNÉ KULTURY A SPORTU V ČESKÉ REPUBLICE

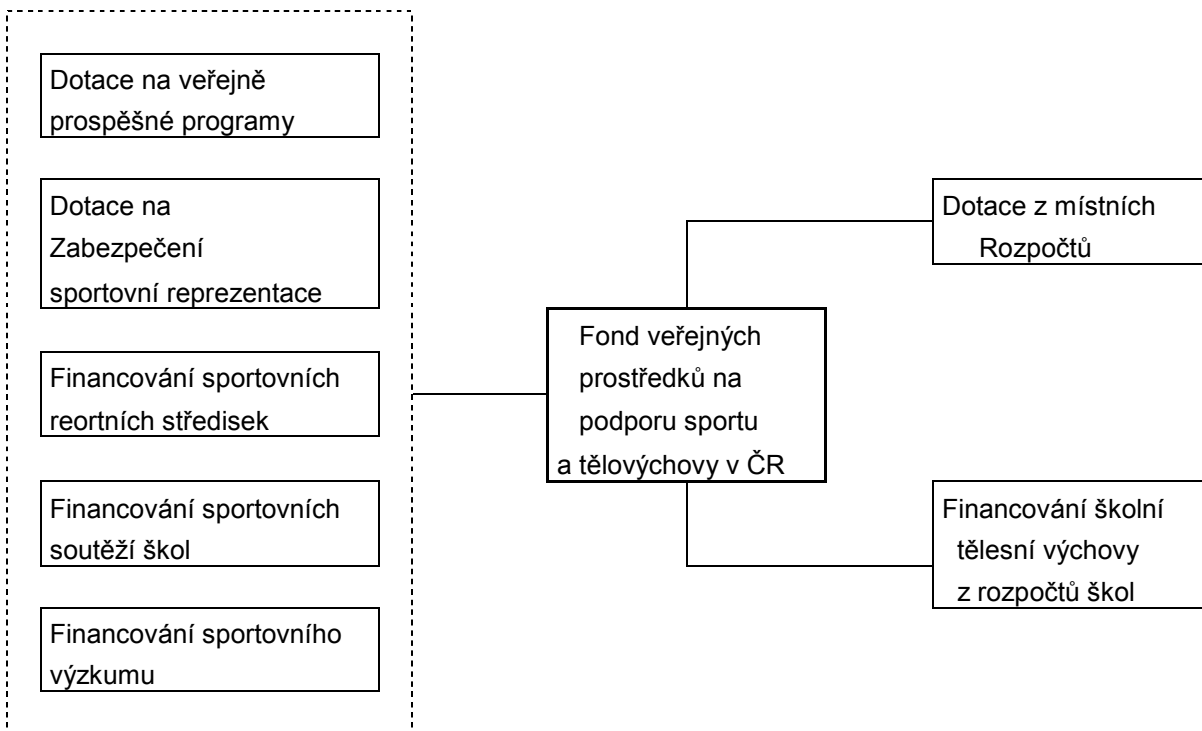
Financování tělesné kultury a sportu je zajišťováno ze dvou zdrojů – z veřejných a soukromých prostředků. Velmi významnou zdrojovou složkou tělesné kultury je státní rozpočet a zdroje místních rozpočtů [11].

7.1 *Financování tělesné kultury z veřejných zdrojů*

Financování tělesné kultury z veřejných prostředků územních celků a státního rozpočtu zahrnuje tyto oblasti [11]:

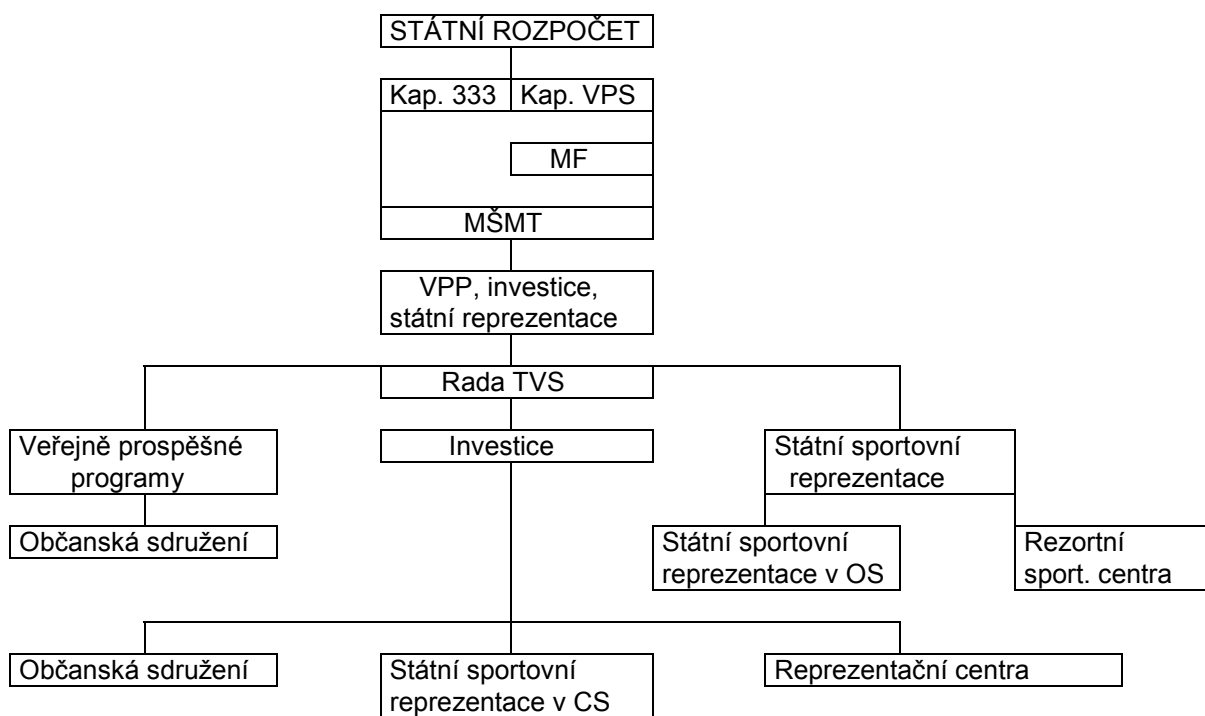
- a) dotace ze státního rozpočtu
- b) dotace z místních rozpočtů (krajských, městských a obecních)
- c) financování školní tělesné výchovy

Tabulka č. 3: Schématické zobrazení dotací ze státního rozpočtu

Zdroj: Hobza, Rektořík [11]

Tabulka č. 4: Schéma rozdělování státních zdrojů na podporu tělesné kultury

Zdroj: Hobza, Rektořík [11]

legenda: VPS ... všeobecná pokladní správa

VPP ... veřejně prospěšné programy

Oblast sportovní reprezentace zahrnuje [21]:

- a) státní sportovní reprezentace
- b) sportovní centra mládeže
- c) přípravu sportovně talentované mládeže
- d) základní sportovní střediska (sportovní třídy)

Oblast veřejně prospěšných programů zahrnuje [21]:

- a) národní program rozvoje sportu pro všechny
- b) sport a školu
- c) sport zdravotně postižených
- d) údržbu a provoz sportovních zařízení

O rozdělování státních prostředků rozhoduje Rada pro tělovýchovu a sport, která předkládá svá doporučení k rozhodnutí ministru školství, mládeže a tělovýchovy [11].

7.2 Financování tělesné kultury ze soukromých zdrojů

V následující kapitole jsem čerpala z publikace Hobzy a Rektořika [11].

Vzhledem k obtížnosti získat údaje charakterizující financování tělesné kultury ze soukromých zdrojů, je jako názorný příklad uvedena tabulka z roku 1990. Z následujících údajů lze vysledovat dominantní postavení výdajů domácností. Soukromé zdroje jsou v tabulce zvýrazněny tučným písmem.

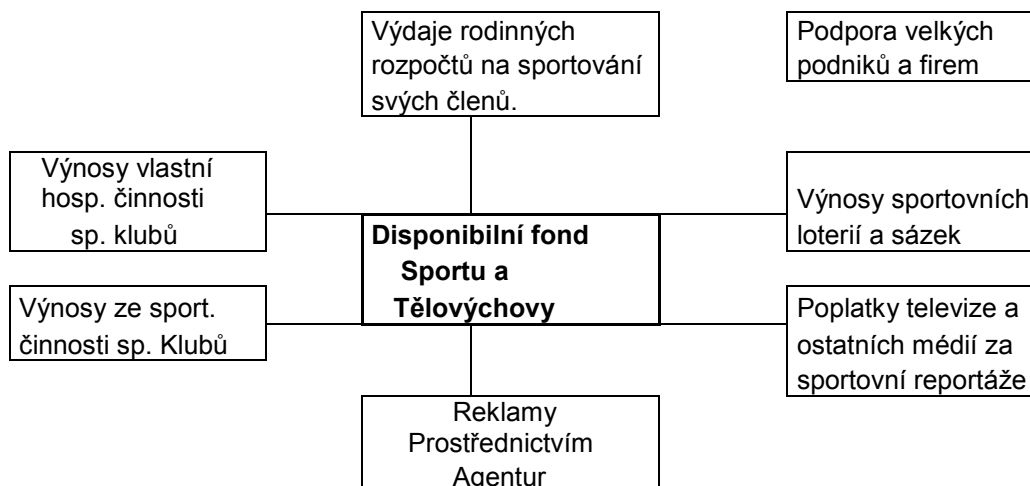
Tabulka č. 5: Hlavní zdroje financování tělesné kultury v ČR.

Druh výdajů	mld. Kč	%
1. Výdaje státního rozpočtu	1,13	4,7
2. Výdaje rozpočtů okresů a municipalit	3,32	13,8
3. Výnosy z vlastních činností	1,4	5,8
4. Výdaje domácností	14,3	59,3
5. Výnosy z reklamy	0,1	0,4
6. Poplatky televize a médií	0,01	0,06
7. Výnosy sportovních loterií (Sazka)	0,54	2,3
8. Podpora podniků a institucí	3,32	12,4
Celkem	24,13	100

Zdroj: Hobza, Rektořík [11]

V průběhu let 1990 až 2004 se celkové výdaje zvýšily cca 2,5krát a přesahují hodnotu 65 mld Kč.

Tabulka č. 6: Obdobný pohled na soukromé zdroje financování.

Zdroj: Hobza, Rektořík [11]

Kromě domácností jsou významným soukromým finančním zdrojem výtěžky sázkových her. V ČR působí několik set provozovatelů loterií a hazardních her. Nejvýznamnější finanční zdroj ze sázkových her pochází z disponibilního zisku Sazka a.s. .

Tabulka č. 7: Průběh financování z výnosů Sazky a.s.

Zdroj: Hobza, Rektořík [11]

8 ANALÝZA KLUBU FBC LIBEREC

Pro následující část jsem použila informace získané od prezidenta klubu FBC Liberec Tomáše Erbeny [9].

8.1 Vedení klubu

V dřívějších letech stála v čele klubu Valná hromada, která však neplnila svůj účel, a tak se podle nových stanov stal nejvyšším orgánem „výkonný výbor“, který je volen na 2 roky. Ve výkonném výboru jsou 2 zástupci dětských kategorií. Dalšími členy jsou zástupci z kategorie dospělých (to znamená od juniorské kategorie výš), volení vně týmu. Tyto osoby mohou být hráči z dané kategorie, trenéři nebo i rodiče, jedinou podmínkou zvolení je věková hranice, a to dosažení 18 let. Tyto stanovy fungovaly ještě v letošní sezóně, ale v následujících letech, počínajících sezónou příští, je v plánu změna tohoto systému a způsobu volení zástupců, kteří se budou podílet na vedení klubu.

Výkonným výborem je volena „Rada klubu“. Rada klubu je výkonná složka, která řídí chod klubu, skládá se ze sedmi členů a stejně jako Výkonný výbor je volena na 2 roky.

Tabulka č. 8: Členové rady klubu a jejich hierarchie

President klubu
Tomáš Erben
Vice-president
Ing. František Příhoda
členové rady klubu
Mgr. Zdeněk Skružný
Viktor Kolář
Bc. Terezie Párysová
Ing. Jan Jánský
Bc. David Derka

Jednotný kontakt na členy rady klubu: rada@fbcliberec.cz

Sekretář klubu:

Michael Wildhaber

8.2 Historie klubu, největší úspěchy

FBC Liberec byl založen 1. července 1994. Jeho historie jde však trochu dále, kdy se tehdejší hráči hokejbalu, kteří byli v kontaktu s nynějším prezidentem klubu Tomášem Erbenem rozhodli, že hokejbal není a nebude perspektivní sport v Libereckém kraji, a proto se rozhodli založit první zdejší florbalový tým. Vůbec první sezónu hráli muži pod názvem FBC Crazy Boys Liberec a byli účastníky tehdejší 2. florbalové ligy. 2. února 1995 bylo založeno ženské družstvo FBC Liberec Crazy Girls. V roce 1997 byli následně založeny B týmy mužů a žen. Brzy bylo jasné, že trénování od útlého věku bude nezbytné pro úspěšnost libereckého florbalu i do budoucna, proto bylo následně založeno několik mládežnických a juniorských týmů. Dnes je FBC Liberec jedním z největších a neprestížnějších klubů v České republice. Jeho týmy se pravidelně účastní nejvyšších florbalových soutěží. Nutno říci, že úspěchy ženského týmu mnohonásobně převyšují úspěšnost týmu mužů.

Největší úspěchy

Kategorie žen:

3. místo v extralize žen 2008 - 2009

3. místo v extralize žen 2007 - 2008

Vicemistryně republiky pro sezónu 2006 – 2007

4. místo na Poháru mistrů evropských zemích 2006-2007, Varberg, Švédsko

Mistryně republiky pro sezónu 2005 – 2006

4. místo na Poháru mistrů evropských zemích 2005-2006 Ostrava, Česká republika

Mistryně republiky pro sezónu 2004-2005

5. místo na Poháru mistrů evropských zemí 2005 Zurich / Adliswil, Švýcarsko

Vítěz Poháru české florbalové unie v roce 2004

Mistryně republiky pro sezónu 2003 – 2004

4. místo na Poháru mistrů evropských zemích 2004 Weissenfels, Německu

2. místo na Czech Open 2004

Mistryně republiky pro sezónu 2002-2003

6. místo na Poháru mistrů evropských zemí v roce 2003 Liberec, Česká republika

Mistryně republiky pro sezónu 2001-2002

5. místo na Poháru mistrů evropských zemí v roce 2001 Stockholmu, Švédsko

Mistryně republiky pro sezónu 2000-2001

3. místo v 1. lize žen v sezóně 1997-1998

V současné době má ženský tým Liberce problém navázat na úspěchy z předchozích let. Podle mého názoru je hlavním důvodem zejména fakt, že ženy, které úspěšně reprezentovaly liberecký tým, skončily svou profesionální kariéru a nyní dochází k nezbytné obměně. Do týmu se integrují nové, mladé, velmi šikovné hráčky, které logicky postrádají zkušenosti svých předchůdkyň. Podle slov prezidenta klubu byla tato situace nevyhnutelná, proto ztrátu titulového postavení rozhodně nepovažuje za neúspěch. Prioritou do příští sezóny však bude angažování zkušenější brankářky, která je klíčovým hráčem, a kterou liberecký tým žen nezbytně potřebuje.

Kategorie mužů:

7. místo ve Fortuně extralize mužů 2008 - 2009

5. místo ve Fortuně extralize mužů 2007 - 2008

V posledních letech stoupá mužský tým výkonnostně nahoru a v loňské sezóně se dostal po několika letech opět do play off. Letošní sezóna však byla zklamáním. Základní část hodnotil prezident klubu Tomáš Erben kladně, s hrou ve vyřazovacích bojích však spokojený nebyl.

8.3 Hrané kategorie a soutěže

Žákovská družstva:

Žákyně

- ročník narozené 1994 a mladší

FBC Liberec Draci A – Pražská liga žákyň, divize III

FBC Liberec Draci B

FBC Liberec Draci C

Přípravka

- ročník narození 1999 a mladší

FBC Liberec Crazy Team - liga přípravek, divize II, divize A

FBC Liberec Draci – liberecká liga elévů

FBC Liberec ZŠ Dobiášova – liberecká liga elévů

Elévové

- ročníky narozené 1997 - 1998

FBC Liberec Crazy Team A – severovýchodní liga elévů, divize II, divize A

FBC Liberec Crazy Team B – severovýchodní liga elévů

FBC Liberec Draci – severovýchodní liga elévů, divize II, divize A

Mladší žáci

- ročníky narozené 1995 - 1996

FBC Liberec Crazy Team A – severovýchodní liga mladších žáků, divize A

FBC Liberec Crazy Team B – severovýchodní liga mladších žáků, divize A

FBC Liberec Draci – severovýchodní liga mladších žáků, divize A

Starší žáci

-ročníky narozené 1993 - 1994

FBC Liberec A – severovýchodní liga starších žáků, divize II, divize B

FBC Liberec Crazy Team – severovýchodní přebor starších žáků, divize II, divize B

FBC Liberec Draci – severovýchodní přebor starších žáků, divize II, divize B

Dorostenci

- ročníky narozené 1991 - 1992

FBC Liberec A – 1. liga dorostenců, divize I

FBC Liberec Crazy Team – severovýchodní liga dorostenců

Ostatní družstva

Muži A – Fortuna Extraliga mužů

Muži B – 3. liga mužů, divize II

Muži C – Death Stars 5 liga

Muži D – Gardenband 5 liga

Muži E – dorost B – 5 ligu

Junioři – 1. liga juniorů

Ženy A – Extraliga žen

Ženy B – 2. liga žen, divize II, divize A

Juniorky – 1. liga juniorek, divize I

8.4 SWOT analýza

Silné stránky klubu

- FBC Liberec má jedno z nejlepších zázemí pro přípravu hráčů a regeneraci. V areálu ZŠ Dobiášova, kde klub působí, mohou hráči naplno využít bazén, saunu, páru, whirlpool, masáže, spinning, posilovnu a atletický ovál.
- možnost využití velkého počtu hal
- jeden z dominantních klubů v regionu
- FBC Liberec nabízí relativně levný sport – finanční náročnost na vybavení je minimální
- florbal zažívá velký boom, v nynější době je nejpopulárnější kolektivní sport

Slabé stránky klubu

- klub postrádá silného finančního partnera
- vzhledem k tomu, že je Liberec provinční město a FBC dominantním florbalovým klubem v regionu, jsou lidské zdroje z hlediska „hotových hráčů“ a talentů z menších florbalových týmů v regionu téměř vyčerpány
- v Liberci se hrají všechny extraligové soutěže, to má za následek menší finance do florbalu, menší návštěvnost atd.
- nevýhodou je také krátká historie FBC Liberec a florbalu jako takového – neochota sponzorů investovat do mladého sportu
- absence florbalu na Olympijských hrách se opět promítá do otázky financí klubu

Příležitosti klubu

- možnost vytvoření silného partnera ochotně spolupracujícího s dalšími partnery a pro ně (tzn. koncepce vytvoření silného marketingového nástroje a partnera)
- větší úspěšnost v elitních kategoriích
- FBC Liberec nabízí moderní sport
- pořádání mimoligových turnajů (z čehož vyplývá možnost oslovit kvalitní hráče z klubů hrajících na těchto turnajích)

Hrozby klubu

- nedostatek lidských zdrojů – trenéři, vedoucí družstev, manažerské pozice
- nedostatek financí
- vzhledem k tomu, že má klub tak krátkou historii, může být FBC ohrožen v důsledku neochoty partnerů investovat do mladého klubu v době hospodářské krize

8.5 Výdaje klubu

- rozpočet FBC Liberec na každou sezónu je v řádu 3 100 000kč

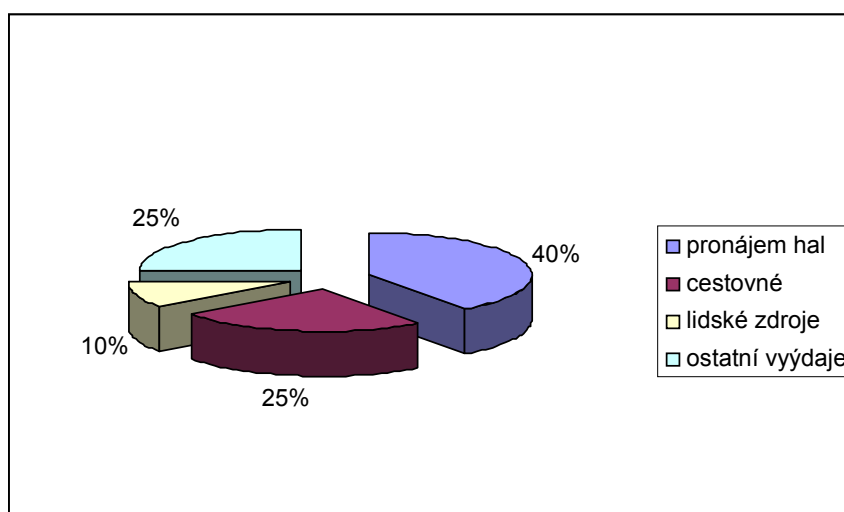
- tato částka byla v letošní sezóně 2008 - 2009 použita na následující účely:

40% pronájem hal pro všechny kategorie

25% cestovné

10% lidské zdroje – lidé pracující pro FBC

25% ostatní výdaje (např.materiálové vybavení)

Obrázek č. 8: Graf výdajů FBC Liberec na sezónu 2008-2009

příklad: „Příjmy a výdaje klubu na jeden extraligový zápas kategorie mužů A“

příjmy:

- vstupné – cca 1500kč, příjmy za vstupné se liší zápas od zápasu
- bonusová položka od ČFBÚ za návštěvnost – odvíjí se od počtu diváků, kteří navštíví florbalový zápas; návštěvnost přesahuje většinou 150 diváků a za tento počet klub dostává od ČFBÚ bonus 6000kč

- příjmy ze zápasů většinou nepokryjí výdaje na zápas

nákladová položka:

- 5600kč – pronájem haly
- 2000kč – organizace turnaje – 3 osoby na stolku časoměřiče a zapisovatele, hlavní pořadatel, 4 děti na rovnání mantinelů, zajištění online přenosu, zdravotník
- 200kč – VIP obsluha
- ostatní výdaje: - propagace před extraligovým zápasem (tisk plakátů a letáků, včetně jejich rozvěšení, rozdání vstupenek)
- předzápasová příprava

8.6 Získávání finančních prostředků

8.6.1 Příspěvky, granty, dotace, minologové turnaje

a) klubové příspěvky

- nepokryjí chod klubu
- 600 000kč/rok

výše příspěvků:

- všechny kategorie kromě A týmů mužů a žen platí 550kč měsíčně
- členové A týmů platí 300kč měsíčně nebo jak určuje hráčská smlouva
- výjimka - kategorie přípravek – 150kč měsíčně

b) příspěvky od ČSTV

Ročně se tato částka pohybuje kolem 100 000kč. Příspěvek od ČSTV je zhruba 80kč na každého registrovaného člena klubu.

c) krajské granty

V letošní sezóně se FBC Liberec podařilo získat 2 granty:

50 000kč na fungování A týmu žen a 17 500kč na pravidelnou činnost klubu

d) městské granty

Město jako jedno z mála přispívá poměrně adekvátní sumou peněz. V loňském roce se klubu podařilo získat částku 220 000kč na jednorázové akce a 200 000kč na pravidelnou činnost mládeže.

e) dotace

- 23 000kč získal v letošní sezóně klub od České florbalové unie na dojezdovou vzdálenost mládežnických týmů
- jinak FBC Liberec nedostává žádnou formu dotací

f) mimoligové turnaje

FBC Liberec pořádá každým rokem 6 mimoligových turnajů za, za každou tuto akci vyinkasuje 20 000kč.

8.6.2 Sponzoring

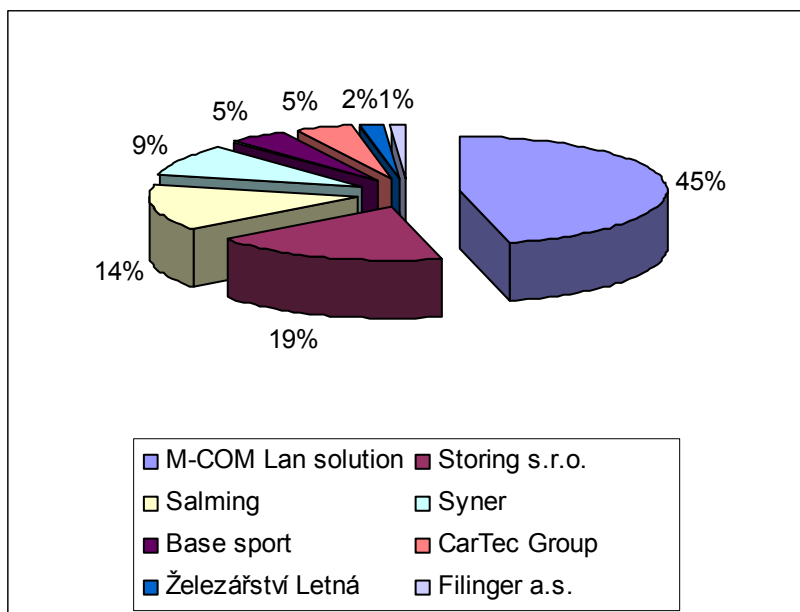
Sponzoři A - týmu mužů

V letošní sezóně se podařilo získat od sponzorů na chod elitní kategorie mužů 1 080 000kč.

Tabulka č. 9: Sponzoři A- týmu mužů

Generální partner	
M-COM Lan solution s.r.o.	500 000kč
Ostatní partneři	
Storing s.r.o.	100 000kč plus 100 000kč v plnění tzn. tisky letáků a propagačních materiálů
Salming	materiální vybavení v hodnotě 150 000kč plus slevy na vybavení značky Salming
Syner	100 000kč
Bail sport	50 000kč
Syner	100 000kč
CarTec Group	50 000kč
Železářství Letná	20 000kč
Filinger a.s.	10 000č
Mediální partneři	
TV COM	hlavní mediální partner
rádio Dobrý den	vedlejší mediální partner

Většina těchto financí byla použita na fungování A-týmu mužů.

Obrázek č. 9: Graficky znázorněný podíl sponzorů na chod mužské kategorie

Zdroj: Tabulka č. 9

Nabídky sponzorům

Generálnímu partnerovi M – COM Lan solution a.s. klub nabízí propagaci obchodního jména a jeho loga, a to na všech zápasech florbalové ligy. Tato propagace zahrnuje:

1. uvedení obchodního jména v názvu družstva
2. reklamní plochu 400 cm² na dresech družstva
3. reklamní plochu na mantinelech 4 m²
4. uvedení obchodního jména ve všech tiskových a reklamních materiálech
5. uvedení obchodního jména ve všech médiích (tisk, rozhlas, televize a internet)
6. reklamní plochu 4 m² na strategickém místě na hale
7. reklamní plochu 200 cm² na klubových tričkách FBC Liberec
8. možnost další propagace dle domluvy

Ostatní partneři získávají následující výhody:

1. reklamní plochu 200 cm² na dresech družstva
2. reklamní plochu na mantinelech 2 m²
3. uvedení obchodního jména ve všech tiskových a reklamních materiálech
4. uvedení obchodního jména ve všech médiích (tisk, rozhlas, televize a internet)

5. reklamní plochu 2 m² na strategickém místě v hale

6. možnost další propagace dle domluvy

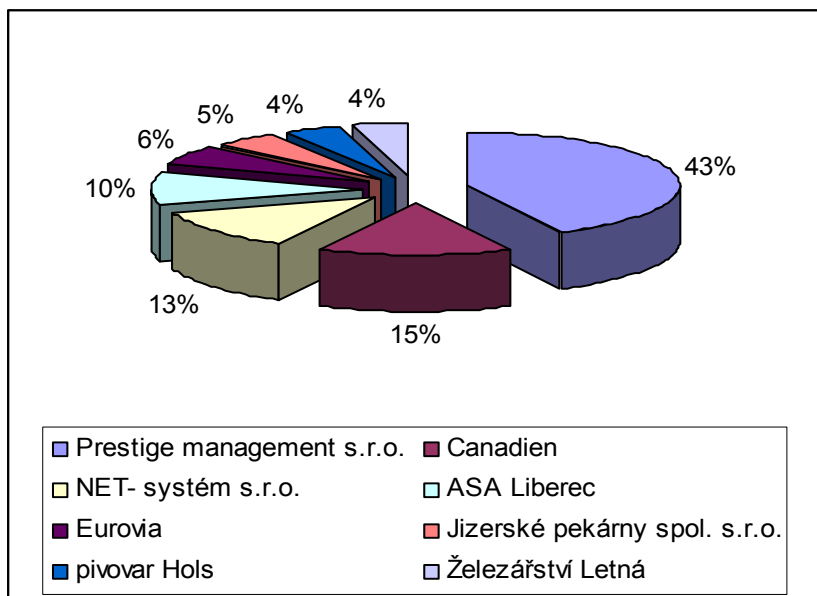
Smlouvy o reklamě se sjednávají minimálně na dobu dvou let.

Sponzoři A – týmu žen

Rozpočet A – týmu žen se pohyboval kolem 680 000kč včetně materiálového zajištění. Tyto finance byly použity výhradně na chod této kategorie a z malé části také pro kategorii juniorek.

Tabulka č. 10: Sponzoři A-týmu žen

Generální sponzor	
Prestige management s.r.o.	290 000kč
Ostatní partneři	
Canadien	Materiálové zajištění v hodnotě 100 000kč
NET-SYSTÉM s.r.o.	87 000kč
A.S.A. Liberec	69 600kč
Europia (dříve SSŽ)	40 600kč
Jizerské pekárny spol. s.r.o.	34 800kč
Pivovar Hols	29 000kč
Železářství Letná	29 000kč
Mediální partneři	
TV COM	hlavní mediální partner
rádio Dobrý den	vedlejší mediální partner

Obrázek č. 10: Graficky znázorněný podíl sponzorů na chod elitní ženské kategorie

Zdroj: Tabulka č. 10

Nabídky sponzorům

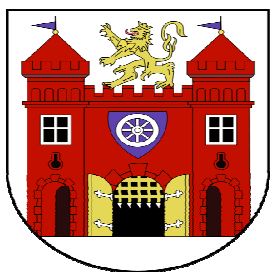
Nabídka pro sponzory je obdobná jako v případě A - týmu mužů.

1. reklama na mantinelech podle velikosti sponzorství
2. výše financí též určuje počet mantinelů, který má sponzor k dispozici pro svou reklamu
3. loga na dresech
4. umístění reklamní plachty 3x2 metry během zápasu
5. loga sponzora na zápasových programech
6. loga sponzora na stránkách FBC Liberec
7. loga sponzora v tisku
8. reklama v regionální televizi při domácích zápasech

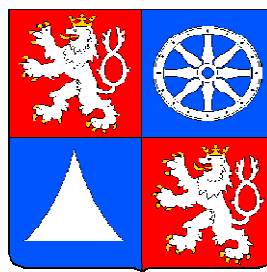
Sponzorování mládežnických kategorií

Mládežnické týmy jsou zčásti financovány již zmiňovaným sponzorem A – týmu mužů

„Storingem spol. s.r.o.“, dále se pak na jejich fungování podílí Liberecký kraj a město Liberec, který je dotuje svými příspěvky a granty. V neposlední řadě jsou finance pro tyto kategorie zajišťovány členskými příspěvky.

obrázek č. 11: město Liberec
Zdroj: město Liberec [17]

obrázek č. 12: Liberecký kraj
Zdroj: Liberecký kraj [16]

8.7 Spolupráce s médii

- Televize - Genus - vzhledem k tomu, že regionální televize Genus je komerční, tak propagace FBC Liberec v televizních upoutávkách není možná. Televize za tuto reklamu požaduje částky, které nelze z klubového rozpočtu uvolnit. Někdy se liberecký florbal krátce objeví na obrazovce na základě reportáže, která se týká sportu v Libereckém kraji.

- webová televize TV Com, která nabízí florbalové přenosy

- Tisk - Sport Liberecka – zdarma v obchodních domech (Tesco, Makro)
- pravidelné články v Libereckém deníku a Mladé frontě
- Rádio - rádio Černá hora – v dnešní době již tato spolupráce neprobíhá
- rádio Dobrý den – hlavní mediální partner pro následující sezonu
- Internet – www.florbal.cz

8.8 Propagace klubu v Liberci a okolí

- Webové stránky
- Výlepové plochy – při každém extraligovém utkání mužů
- Akce pro děti – za každý vstřelený gól při extraligovém zápase mužů se vybírá určitá suma a na konci sezóny se tyto peníze odevzdají na dobročinnost
- Akce „balónky na náměstí“ – rozdávání nafukovacích balónků s logem M-COM a FBC Liberec jako pozvánka na extraligové utkání
- Rozdávání vstupenek na extraligové zápasy po městě

9 NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ SOUČASNÉ MARKETINGOVÉ SITUACE

Příchod a následná ochota sponzorů investovat určité částky do sportu závisí na jeho popularitě mezi lidmi. V níže uvedených bodech bych se ráda zaměřila na návrhy, které by vedly k lepší propagaci klubu a tudíž i k většímu přílivu sponzorů a vyšším finančním částkám, které by byly ochotni nabídnout.

- jak jsem se již dříve zmínila, mužský A - tým má kvalitativně dobrý, ale nezkušený tým, proto by mělo být v následujících sezónách prioritou, aby se tato kategorie prodrala mezi republikovou špičku. Totéž platí i pro kategorii žen. Ženy se v posledních sezónách sice umísťují na medailových pozicích, ale popularita týmu by určitě stoupla, kdyby získal zpět mistrovský titul, jako tomu bylo tradičně v minulých letech.
- ke zviditelnění florbalového klubu by bezesporu přispělo pořádání exhibičních zápasů s hráči elitních libereckých klubů, jako jsou fotbalisté FC Slovanu Liberec a hokejisté Bílých Tygrů. Samozřejmě by bylo možné vyzvat též nějaké zahraniční týmy, ať už florbalové, či neflorbalové. Avšak co se týče těchto exhibičních zápasů bylo by nutné vyřešit několik problémů. Obtížné je shodnout se na vhodném termínu, protože vytíženost profesionálních sportovců je celoroční. Exhibice by se měla samozřejmě konat na veřejném prostranství, aby oslovila co nejširší okruh lidí, proto bych pro tuto příležitost vybrala náměstí Dr. Edvarda Beneše, což mě přivádí k dalšímu problému. Na tomto náměstí není vhodný povrch na položení florbalového povrchu v podobě parket nebo tarketové hrací plochy. Povrch by se musel nějakým způsobem vyrovnat, například v podobě vyvýšeného pódia, což by samozřejmě stálo nemalé výdaje. Propagace klubu formou exhibičních zápasů by podle mého názoru uspěla nejen u veřejnosti, ale došlo by i k většímu zájmu médií. Novinové články o těchto zápasech by určitě nechyběly v celostátním deníku Sport, či v Mladé frontě Dnes a v rádiích. Myslím si, že i komerční televize by byla ochotna bezplatně natočit krátkou reportáž. Této akci by samozřejmě musela předcházet rozsáhlejší propagační kampaň, než jak je tomu u tradičních exligových zápasů.
- dalšími faktory, díky kterým by se klub dostal do hlubšího povědomí lidí, by mohl být příchod nových tváří do elitních týmů v podobě zahraničních posil, které by

zajistily větší atraktivitu libereckého florbalu. Také přivedení handicapovaných sportovců v regionu k florbalu by přispělo k jeho vážnosti.

- samozřejmostí by měl být i kvalitní doprovodný programu během přestávek extraligových zápasů - soutěže o věcné ceny; přilákání diváků na výhodnou akci typu „ke každé vstupence pivo a párek zdarma“.
- do povědomí veřejnosti by se pak mohlo zapsat pořádání sbírek klubem pro nemocnice, či navštěvování dětských domovů hráči FBC Liberec.
- další formou propagace by mohlo být umístění plakátů do vlakových souprav osobní přepravy Českých drah, které jezdí v libereckém regionu, a vylepení bannerů na autobusy městské hromadné dopravy v Liberci.
- pro nábor nových mladých hráčů by pak mohly sloužit besedy ve školách s hráči elitních kategorií.
- umístění stánku s propagačním materiálem a doprovodným programem během libereckých trhů.

Další možnosti ušetření či získání peněz pro klub:

- klub má velmi dobré zázemí na ZŠ Dobiášova, ale platí vysoké částky za roční pronájem této haly. V období play – off ještě platí za pronájem haly Dukly Liberec. Do budoucna by bylo potřeba postavit vlastní halu, která by patřila přímo FBC Liberec. Odpadly by tak výdaje v podobě platby nájmu a naopak by se hala dala pronajímat, z čehož by plynuly další příjmy. Samozřejmě postavení takové haly by si klub finančně nemohl dovolit, proto bych navrhovala oslovit další liberecký klub, který by byl ochoten investovat do výstavby menší sportovní haly.
- příjem by také mohl přinést prodej reklamních předmětů a suvenýrů s logem FBC Liberec během zápasů, popřípadě i vlastní obchod, kde by se včetně těchto předmětů prodávalo i florbalové zboží sponzora, který klub materiálně zajišťuje.

- další možností, jak získat dodatečné finanční zdroje, je oslovení zahraničních investorů, i když úspěšnost této varianty se mi v dnešní době, kdy se svět zmítá v hospodářské krizi, zdá málo pravděpodobná.

10 ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo zjistit současnou marketingovou a finanční situaci florbalového klubu FBC Liberec a podat návrhy, které by vedly k jejímu zlepšení. Ve výše uvedených faktech jsem se zmínila, že ochota sponzorů investovat do určitého druhu sportu závisí na jeho oblibě mezi lidmi, ale také na historii sportu samotného. V neprospěch florbalu hovoří jeho krátká historie. Sponzoři nejsou ochotni přispívat na sport, který má tak krátkou tradici. Samozřejmě, zhruba 35 let, kdy se florbal zařadil mezi kolektivní sporty, se dá považovat za dlouhé období. Ve srovnání s fotbalem, či hokejem je však tato doba zanedbatelná.

Liberecký klub je v současné době schopný sehnat dostatečný počet sponzorů, kteří finančně zajistí chod celé sezóny. Peníze od sponzorů pak doplňují členské příspěvky, městské a krajské granty a mimoligové soutěže. Ačkoliv za sezónu neušetří peníze na další rok, nedostává se ani do ztráty, což považuji u tohoto typu klubu za velmi pozitivní. V příštích letech bych se určitě zaměřila na propagaci FBC Liberec, aby získal pevnou pozici v povědomí veřejnosti. Z toho pak plyne větší počet sponzorů, kteří budou ochotni investovat do klubu, který má mezi lidmi „jméno“. Dále by podle mého názoru mělo být prioritou postavení vlastní sportovní haly. Za každoroční pronájem FBC Liberec zaplatí okolo 40% všech svých příjmů. Zpočátku by tato akce vyžadovala vysoké náklady, ale investice by se během několika let vrátila, už jen proto, že klub by mohl sportovní halu pronajímat a získávat tak další finance na své fungování.

Jak jsem již dříve uvedla, v tomto sportu jsem se pohybovala několik let, ale nikdy jsem si nedokázala představit, jak obtížné je vedení florbalového klubu, kterému se nedostávají finance jako tradičním sportům. Byla bych ráda, kdyby se tato práce stala alespoň drobnou inspirací pro menší florbalové kluby, které nejsou zdaleka tak vyspělé jako FBC Liberec.

11 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BEDŘICH, L. *Historie sportovního marketingu*. [online] 2007 [cit. 10. února 2009].
Dostupné z www: < <http://is.muni.cz/do/1499/el/estud/fsps/ps07/mark/pages/01.html> >
- [2] BEDŘICH, L. *Sponzoring jako nástroj reklamy ve sportu*. [online] 2007 [cit. 10. února 2009]. Dostupné z www:
< <http://is.muni.cz/do/1499/el/estud/fsps/ps07/mark/pages/02.html#n02> >
- [3] ČÁSLAVOVÁ, E. *Management v tělesné výchově a sportu*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 1997. 51 s. ISBN 80-7184-066-1
- [4] ČFbU, *Historie světového florbalu*. [online]. c2003 - 2009 [cit. 20. ledna 2009]. Dostupné na www: <http://www.cfbu.cz/redakcni_system/index.php?static=cfbu/historie/svet>
- [5] ČFbU, *Logo ČFbU*. [online] c2003 – 2009 [cit. 28. března 2009]. Dostupné z www:
< http://www.cfbu.cz/redakcni_system/index.php >
- [6] ČFbU, *Výkonný výbor ČFbU*. [online]. c2003 – 2009 [cit. 20. ledna 2009].
Dostupné z www < http://www.cfbu.cz/redakcni_system/index.php?static=cfbu/vv >
- [7] DĚDKOVÁ, J. a HONZÁKOVÁ, I. *Základy marketingu*. 3. vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2006. 173 s. ISBN 80-7372-130-9
- [8] EXCALIBUR TOURS. *Logo Czech Open 2008*. [online] c2008 [cit. 28. března 2009].
Dostupné z www: < http://www.czechopen.cz/czo2008/images/loga/logo_CO_2008.jpg >
- [9] ERBEN, T. *Historie, úspěchy a hospodaření FBC Liberec*, 15.3. 2009, osobní komunikace
- [10] FINSKÁ FLORBALOVÁ UNIE. *Svazové logo finské florbalové unie*. [online] c2009 [cit. 28. března 2009]. Dostupné z www: < <http://www.salibandy.net/> >

- [11] HOBZA V., REKTOŘÍK J. aj. *Základy ekonomie sportu*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2006. 191 s. ISBN 80-86929-04-3
- [12] HORÁKOVÁ, I. *Marketing v současné světové praxi*. 1.vyd. Praha: Grada, 1992. 365 s. ISBN 80-85424-83-5 : 290.00
- [13] INTERNATIONAL FLOORBALL FEDERATION, *Logo IFF*. [online] c6.12.2008 [cit. 28. března 2009]. Dostupné z www: < <http://windows3.salibandy.net/default.asp?sivu=11&kieli=826>>
- [14] INTERNATIONAL FLOORBALL FEDERATION. *Pravidla florbalu*. Praha: Česká florbalová unie, 2006, 48 s.
- [15] LHOKAMO PRAHA. *Historie florbalu*. [online]. 1997 [cit. 20. ledna 2009]. Dostupné z www: < <http://www.sweb.cz/lhokamo-praha/historie.html>>
- [16] LIBERECKÝ KRAJ, *Logo Libereckého kraje*, [online] c2009 [cit. 10. dubna]. Dostupné z www: < <http://www.fbcliberec.cz/showpage.php?name=sponzori>>
- [17] MĚSTO LIBEREC. *Logo města Liberec*, [online] c2009 [cit. 10. dubna]. Dostupné z www: < <http://www.fbcliberec.cz/showpage.php?name=sponzori>>
- [18] MICHÁLEK, P. *Logo MS 2008*. [online] c2007 [cit. 28. března 2009]. Dostupné z www: <http://www.wfc2008.cz/component/option,com_remository/Itemid,91/func,select/id,9/lang,cz>
- [19] NOVOTNÝ, J. *Ekonomika ve sportu*. 1.vyd. Praha: Institut sociálních vztahů, 2000. 263 s. ISBN 80-85866-68-4
- [20] SKRUŽNÝ, Z. *Florbal: technika, trénink, pravidla hry*. 1. vyd. Praha : Grada, 2005. 115 s. ISBN 80-247-0383-1

- [21] SRB, V., PÁVEK, P. *Financování tělovýchovy a sportu v ČSTV*. [online]. c2008 [cit. 3. února 2009]. Dostupné z www: < <http://www.cstv.cz/tpzpravodaj/tp2008-c08-mimorádnápriloha.pdf>>
- [22] SVENSKA INNEBANDYFORBUNDETS. *Svazové logo Švédské florbalové unie*. [online] c2009 [cit. 28. března 2009]. Dostupné z www: < http://www.innebandy.se/ExtensionStartPage____3600.aspx>
- [23] SWISS UNIHOCKEY, *Svazové logo Švýcarské florbalové unie*. [online] c2008 [cit. 28. března 2009]. Dostupné z www: < <http://www.swissunihockey.ch/weblounge/>>
- [24] *SWOT*. [online] 28. 3. 2009 [cit. 1. března 2009]. Dostupné z www: < <http://cs.wikipedia.org/wiki/SWOT>>

12 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Pravidla florbalu, platná od 1. července 1999 podle oficiálních pravidel IFF

PODMÍNKY HRY

Florbal se hraje formou utkání mezi dvěma družstvy. Cílem hry je dosáhnout více branek než soupeř při dodržení ustanovení pravidel.

Florbal jakožto halový sport se hraje na tvrdém a rovném povrchu v místě jež je schváleno řídícím orgánem.

1. HRACÍ PLOCHA

101 Rozměry hřiště

1. Hřiště má rozměry 40 m x 20 m a je ohraničeno mantinely se zaoblenými rohy. Mantinely musí být schváleny IFF a příslušně označeny.
*Hřiště je obdélníkové, rozměry udávají délku x šířku.
Nejmenší povolené rozměry jsou 36 m x 18 m, největší pak 44 m x 22 m.*

102 Značky na hřišti

1. Veškeré označení je provedeno čarami, 4 – 5 cm širokými, jasně viditelnou barvou.
2. Středová čára a středový bod jsou vyznačeny.
Středová čára je rovnoběžná s kratšími stranami hřiště a rozděluje hřiště na dvě stejné poloviny.
3. Velké brankoviště s rozměry 4 m x 5 m je vyznačeno 2,85 m od kratší strany hřiště.
*Velké brankoviště je obdélníkové, rozměry udávají délku x šířku včetně čar.
Velké brankoviště je umístěno centrálně vzhledem k dlouhým stranám hřiště.*
4. Malé brankoviště s rozměry 1 m x 2,5 m je vyznačeno 0,65 m před zadní čarou velkého brankoviště.
*Malé brankoviště je obdélníkové, rozměry udávají délku x šířku včetně čar.
Malé brankoviště je umístěno centrálně vzhledem k dlouhým stranám hřiště.*
5. Zadní čáry malého brankoviště slouží také jako brankové čáry. Značky pro umístění brán musí být vyznačeny na zadních čarách malého brankoviště tak, aby vzdálenost mezi těmito body byla 1,6 m.
Brankové čáry jsou umístěny centrálně vzhledem k dlouhým stranám hřiště. Značky vyznačující pozici brán musí být označeny přerušením v zadních čarách malého brankoviště, nebo krátkými čarami, kolmými na zadní čáry malého brankoviště.
6. Body pro vhažování jsou vyznačeny na středové čáře a na pomyslných prodloužených brankových čarách, 1,5 m od dlouhých stran hřiště.
Body pro vhažování jsou označeny kříží. Body na středové čáře mohou být pomyslné.

103 Brány

1. Brány schválené IFF a příslušně označené musí tyčkami stát na vyznačených bodech.
Otevřené části obou brán směřují ke středovému bodu.

104 Prostory pro střídání

1. Prostory pro střídání o délce 10 m jsou vyznačeny podél jedné z dlouhých stran hřiště, 5 m od středové čáry, a zahrnují hráčské lavice.
Prostory pro střídání jsou označeny na obou stranách mantinelu. Šířka prostoru pro střídání nesmí přesáhnout 3 m, měřeno od mantinelu. Hráčské lavice musí být umístěny v přiměřené vzdálenosti od mantinelů a obsahovat místo pro 19 osob.

105 Trestné lavice a zapisovatelský stůlek

1. Zapisovatelský stůlek a trestné lavice jsou umístěny naproti prostorům pro střídání u středové čáry.

Zapisovatelský stůl a trestné lavice jsou umístěny v přiměřené vzdálenosti od mantinelu. Každé družstvo má vlastní trestnou lavici, které jsou umístěny po obou stranách zapisovatelského stolu. Na každé z nich musí být místo pro minimálně dva hráče. Výjimky pro umístění trestných lavic a zapisovatelského stolu může povolit řídicí orgán.

106 Kontrola hřiště

1. Rozhodčí musí včas před zahájením utkání zkontrolovat hrací plochu a dohlédnout na odstranění případných nedostatků.
Všechny nedostatky musí být zaznamenány. Pořadatelé jsou odpovědní za nápravu nedostatků a udržování hrací plochy v řádném stavu během utkání. Všechny nebezpečné předměty musí být odstraněny nebo zabezpečeny proti zranění.

2. ČAS HRY

201 Normální hrací čas

1. Normální hrací čas je 3 x 20 minut se dvěma desetiminutovými přestávkami, během nichž si družstva musí vyměnit strany.
Výjimky pro kratší hrací čas, ne však méně než 2 x 15 minut, a/nebo pro přestávky, může schválit řídicí orgán. Ve spojení se změnou stran si družstva vymění i prostory pro střídání. Domácí družstvo si před začátkem utkání vybere stranu. Každá třetina začíná vhašováním na středovém bodě. Na konci každé třetiny jsou zapisovatelé odpovědní za spuštění sirény nebo jiného vhodného zvukového znamení, pokud se tak neděje automaticky. Čas přestávky začíná okamžitě po skončení třetiny. Za včasné nastoupení zpět na hrací plochu po přestávce jsou odpovědná družstva. Jestliže podle názoru rozhodčích je jedna strana hrací plochy v lepším stavu, družstva si vymění strany v polovině třetí třetiny, musí se však o tom rozhodnout před zahájením třetí třetiny. Jestliže si družstva vymění strany, hra bude pokračovat vhašováním na středovém bodě.
2. Hrací čas je čistý.
*Čistý hrací čas znamená, že čas je zastaven kdykoliv je hra přerušena signálem rozhodčích a znovu spuštěn, když je míč uveden do hry.
V případě neobvyklého přerušení je použit trojitý signál. Rozhodčí posoudí, co lze považovat za neobvyklé přerušení, ale vždy se za neobvyklé přerušení považuje: zničení míče, rozpojení mantinelu, zranění, měření výstroje, přítomnost neoprávněných osob nebo předmětů na hrací ploše, úplný nebo částečný výpadek osvětlení, a nebo pokud zazní omylem siréna.
Jestliže se v jakémkoliv místě oddělí jednotlivé části mantinelů, hra může pokračovat do doby, než se míč dostane do blízkosti tohoto místa. V případě zranění je hra přerušena pouze tehdy, jestliže rozhodčí usoudí, že se jedná o vážné zranění, nebo jestliže zraněný hráč přímo ovlivňuje hru.
Řídicí orgán soutěže může určit, ve kterých soutěžích se nebude čistý čas používat. V tom případě se čas zastavuje pouze v souvislosti se vstřelením branky, vyloučením, trestným střelením, při time-outu, nebo na základě trojitého signálu rozhodčího při neobvyklém přerušení. Poslední tři minuty normálního hrací doby utkání bude vždy využíván čistý čas.
Během trestného střelení je hrací čas zastaven.*

202 Time-out

1. Během normálního hracího času má každé družstvo právo vyžádat si jeden time-out, který bude označen trojitým signálem a proběhne, jakmile se hra přeruší.
Time-out může být vyžádán kdykoliv, včetně ve spojení se vstřelenou brankou a trestným střelením, ale pouze kapitánem družstva nebo členem realizačního týmu. Time-out vyžádaný během přerušení je vykonán okamžitě, ale pokud rozhodčí usoudí, že by to negativně ovlivnilo situaci soupeře, bude zahájen až v následujícím přerušení hry. Vyžádaný time-out musí být vždy zahájen, pouze pokud družstvo vstřelí branku, může svou žádost o time-out vzít zpět. Time-out začne po dalším signálu rozhodčích, jakmile jsou hráči u svých střídaček a rozhodčí u zapisovatelského stolu. Další signál rozhodčích po 30-ti vteřinách značí konec time-outu. Po skončení time-outu hra pokračuje podle příčiny přerušení. Potrestaný hráč se nesmí účastnit time-outu.

203 Prodloužení

1. Utkání musí být prodlouženo, pokud má být rozhodnuto a skončí remízou. Prodloužení se hraje dokud jedno z družstev nevstřelí branku.

Před prodloužením mají družstva právo na přestávku trvající dvě minuty, strany si však nemění. Během prodloužení se pro spuštění a zastavení času používají stejná pravidla jako při normálním hracím čase. Prodloužení není rozděleno na části (třetiny). Vyloučení, která neskončila v normální hrací době, pokračují v prodloužení. Výjimku pro limitované prodloužení o délce 10 minut může vydat řídící orgán. Pokud je skóre i po limitovaném prodloužení vyrovnané, rozhodnou o výsledku utkání trestná střelení.

204 Trestná střelení po limitovaném prodloužení

1. Pět hráčů v poli z každého družstva provede postupně každý jedno trestné střelení. Je-li stav i potom vyrovnaný, stejní hráči provedou po jednom svá trestná střelení, dokud není dosaženo konečného rozhodnutí.
Družstva se v trestných střeleních střídají po jednom. Rozhodčí určí, která brána bude použita, mezi kapitány družstev se rozhodne losem a vítěz rozhodne, které družstvo začne trestná střelení. Kapitáni nebo členové realizačních týmů informují písemně rozhodčí a zapisovatelský stolek o číslech hráčů a pořadí, ve kterém budou provádět trestná střelení. Rozhodčí zodpovídají za to, že se trestná střelení uskuteční v přesném pořadí, jaké nahlásili členové realizačního týmu.
Jakmile je během trestných střelení dosaženo konečného rozhodnutí, utkání je ukončeno a vítězné družstvo vyhrává s konečným výsledkem plus jedna branka. Během první série trestných střelení se za rozhodný výsledek považuje, vede-li družstvo o větší počet branek než kolik zbývá soupeři provést trestných střelení. Během případných extra sérií trestných střelení se za rozhodný výsledek považuje, vstřelilo-li jedno družstvo o jednu branku více než druhé a obě družstva provedla stejný počet trestných střelení. Trestná střelení v extra sériích nemusí být prováděna ve stejném pořadí jako v základní sérii, ale hráč nesmí provést třetí trestné střelení, dokud všichni ostatní hráči nominovaní za jeho družstvo neprovedli alespoň dvě trestná střelení, atd.
Vyloučený hráč se smí účastnit trestných střelení, pokud nebyl vyloučen do konce utkání. Pokud je jednomu z hráčů nominovaných na trestná střelení během trestných střelení udělen jakýkoliv trest, kapitán družstva musí rozhodnout o jeho nahrazení jiným hráčem v poli, který nebyl původně nominován na trestná střelení. Pokud je během trestných střelení potrestán brankář jakýmkoliv trestem, musí být nahrazen náhradním brankářem. Chybí-li náhradní brankář, má družstvo maximálně tři minuty na vybavení hráče v poli, který nebyl nominován na trestná střelení, na post brankáře. Tyto tři minuty nesmí být použity na rozcvičení. Nový brankář musí být uveden v zápise o utkání společně s časem výměny. Družstvo, které nemůže nominovat pět hráčů na provedení trestných střelení, smí provést pouze tolik trestných střelení, kolik hráčů nominovalo. To platí i v průběhu případných extra sérií trestných střelení.

3. ÚČASTNÍCI HRY

301 Hráči

1. Každé družstvo může využít maximálně 20 hráčů. Ti musí být uvedeni v zápise o utkání.
Hráči mohou být buď hráči v poli nebo brankáři. Hráči nezapsaní v zápise o utkání se nemohou účastnit utkání nebo být ve vlastním prostoru pro střídání.
2. Během hry smí být na hřišti z každého družstva současně maximálně šest hráčů, z toho pouze jeden brankář.
Aby rozhodčí mohl zahájit utkání, každé družstvo musí mít alespoň pět hráčů v poli a brankáře v předepsané výstroji, nebo bude konečný výsledek 5:0 pro družstvo, které se neprovinilo. Během utkání musí být každé družstvo schopno hrát na hřišti alespoň ve čtyřech hráčích, nebo bude utkání ukončeno a konečné skóre bude 5:0 pro družstvo, které se neprovinilo, nebo pokud by dosažené skóre bylo výhodnější, bude konečným výsledkem skutečné skóre utkání.

302 Střídání hráčů

1. Střídání hráčů se může provádět kdykoliv během utkání a bez omezení počtu střídání.
Střídání musí být provedeno ve vlastním prostoru pro střídání družstva. Hráč opouštějící hřiště musí překročit mantinel dříve, než může střídající vstoupit na hrací plochu. Zraněný hráč opouštějící hřiště v jiném místě než v prostoru pro střídání smí být nahrazen až po přerušení hry.

303 Zvláštní pravidla pro brankáře

1. Všichni brankáři musí být označeni v zápise o utkání.
Brankáři jsou označeni v zápise písmenem "G". Hráč označený jako brankář se nesmí stejného utkání účastnit jako hráč v poli s hokejkou. Jestliže z důvodu zranění nebo vyloučení musí být brankář nahrazen hráčem v poli, má družstvo maximálně tři minuty na jeho výměnu a vybavení. Tyto tři minuty nesmí být použity na rozcvičení. Nový brankář musí být uveden v zápise o utkání společně s časem výměny.

2. Pokud brankář během hry opustí velké brankoviště, je považován za hráče v poli, dočasně bez hokejky, dokud se nevrátí zpět.
Toto pravidlo neplatí ve spojení s výhozem. Za opuštění velkého brankoviště se považuje situace, kdy se žádná část jeho těla nedotýká povrchu velkého brankoviště. Brankář ovšem smí ve vlastním velkém brankovišti vyskočit. Čáry se považují za součást velkého brankoviště.

304 Zvláštní pravidla pro kapitány družstev

1. Každé družstvo musí mít kapitána, který je označen v zápisu o utkání.
Kapitán je v zápisu označen písmenem "C". Výměna kapitána družstva je povolena pouze v případě zranění, onemocnění nebo vyloučení do konce utkání a musí být zaznamenána spolu s časem změny v zápise o utkání. Nahrazený kapitán již nesmí ve stejném utkání zastávat tuto funkci.
2. Jen kapitán družstva má právo mluvit s rozhodčími a zároveň má povinnost s nimi spolupracovat.
Pokud kapitán hovoří s rozhodčími, musí se tak dít vhodným způsobem. Potrestaný kapitán ztrácí právo mluvit s rozhodčími, pokud jimi není osloven, a jeho družstvo nemá během této doby žádnou jinou možnost komunikovat s rozhodčími s výjimkou toho, kdy členové realizačního týmu požádají o time-out.

305 Realizační tým

1. Každé družstvo smí do zápisu o utkání uvést maximálně pět členů realizačního týmu.
Žádné další osoby kromě uvedených v zápise o utkání nemají přístup do vlastního prostoru pro střídání. S výjimkou time-outu nikdo z realizačního týmu nesmí vstoupit na hrací plochu bez souhlasu rozhodčích. Veškeré pokyny musí být udílány z vlastního prostoru pro střídání. Před utkáním vedoucí družstva musí podepsat zápis o utkání a poté již nejsou možné žádné doplňky. Pokud je člen realizačního týmu nahlášen zároveň jako hráč, je vždy v nejasných situacích v případě přestupků v prostoru pro střídání považován za hráče.

306 Rozhodčí

1. Utkání je kontrolováno a řízeno dvěma rozhodčími s rovnocennou autoritou.
Rozhodčí mají právo ukončit utkání, pokud existuje zřejmé riziko, že utkání nemůže pokračovat podle pravidel.

307 Zapisovatelský stolec

1. Všichni zapisovatelé musí být na svých místech.
Zapisovatelé musí být nestranní a zodpovědní za zápis o utkání, měření hracího času, měření trestů, ostatní časoměřičské úkony a případné hlasatelské úkony.

4. VÝSTROJ

401 Výstroj hráčů

1. Všichni hráči v poli musí mít oblečeny dresy skládající se z trika, trenýrek a štulpen.
Všichni hráči v poli musí mít zcela stejné dresy. Dresy družstva mohou mít jakékoli barevné kombinace, ale trička nesmí být šedivá. Pokud rozhodčí usoudí, že družstva nemohou být na základě dresů od sebe vzájemně rozeznána, hostující družstvo se musí převléci. Štulpny mají být vytaženy ke kolenům, jsou součástí dresu, a pokud rozhodne řídící orgán, musí je mít družstva vzájemně odlišitelné.
2. Všichni brankáři musí mít oblečeny dlouhé kalhoty a triko.
3. Všechna trika musí být očíslována.
Trika jsou očíslována různými celými čísly, jasně viditelnými arabskými číslicemi na zádech a hrudi. Číslo na zádech jsou alespoň 200 mm a čísla na hrudi alespoň 70 mm vysoká. Trika mohou mít jakákoliv čísla od 1 až do 99 včetně, ale číslo 1 nesmí mít hráč v poli.
4. Všichni hráči musí mít obuv.
Obuv je sportovního stylu, ne pro venkovní užití. Není dovoleno používání ponožek přes boty. Pokud hráč během hry ztratí jednu nebo obě boty, může pokračovat ve hře do následujícího přerušení.

402 Výstroj rozhodčích

1. Rozhodčí musí mít oblečeny trika, černé trenýrky a černé štlupny.
Rozhodčí musí mít dresy stejné barevné kombinace.

403 Zvláštní výstroj brankáře

1. Brankář nesmí používat hokejku.
2. Brankář musí mít nasazenou obličejovou masku schválenou IFF a příslušně označenou.
To platí pouze na hřišti během hry. Všechny úpravy obličejové masky, mimo nabarvení, jsou zakázány.
3. Brankář smí používat jakékoli ochranné vybavení, ale žádné z nich nesmí být určené k chytání střel.
Brankář smí užívat helmu a tenké rukavice. Všechny látky lepidivé nebo ovlivňující tření jsou zakázány. V bráně či na ní nesmí být ponechány žádné předměty.

404 Zvláštní výstroj kapitána družstva

1. Kapitán družstva musí mít nasazenu na paži pásku.
Páska musí být nošena na levé paži a musí být jasně viditelná. Není dovoleno používat lepidící pásku jako kapitánskou.

405 Osobní vybavení hráčů

1. Hráč na sobě nesmí mít osobní vybavení, které by mohlo způsobit zranění.
Osobní vybavení zahrnuje ochranné a zdravotní pomůcky, hodinky, náušnice apod. Rozhodčí určí, co lze považovat za nebezpečné. Veškeré ochranné vybavení má být pokud možno pod dresem. Kromě elastické čelenky bez uzlů není dovoleno žádné vybavení hlavy. Všechny druhy dlouhých kalhot jsou hráčům v poli zakázány.

406 Míč

1. Míč musí být schválen IFF a příslušně označen.

407 Hokejka

1. Hokejka musí být schválena IFF a příslušně označena.
Všechny úpravy hole, kromě zkrácení, jsou zakázány. Hůl smí být omotána nad značkou držení, ale nesmí být překryty žádné schvalovací či jiné oficiální značky.
2. Čepel nesmí být ostrá, zahnutí čepele nesmí přesáhnout 30 mm.
Všechny úpravy čepele, kromě ohnutí jsou zakázány. Zahnutí čepele se měří jako vzdálenost od spodního okraje nejvyššího bodu vnitřní strany čepele a rovného povrchu, na kterém hokejka leží. Výměna čepele je povolena, ale nová čepel nesmí být zeslabena. Polepení spojnice mezi čepelí a holí je dovoleno, ale maximálně 10 mm viditelné části čepele smí být takto překryto.

408 Vybavení rozhodčího

1. Rozhodčí musí být vybaveni středně velkými plastickými píšťalkami, měřícím vybavením a červenými kartami.
Výjimky pro použití jiných typů píšťalek může povolit řídicí orgán.

409 Vybavení zapisovatelského stolku

1. Zapisovatelé musí mít veškeré vybavení nutné ke své činnosti.

410 Kontrola výstroje

1. Rozhodčí rozhodují o kontrole a přeměřování veškeré výstroje.

Kontrola probíhá před a během utkání. Nesprávné vybavení, včetně vadné hokejky, objevené před utkáním, musí být uvedeno do řádného stavu hráčem, který se poté může účastnit hry. Kromě případů osobního vybavení nebo drobných závad na hokejce, jako jsou malé otvory či pomalování, které odstraní hráč, a pak může pokračovat v utkání, všechno nesprávné vybavení objevené během hry, vede vždy k příslušným trestům. Přestupky týkající se dresů hráčů a kapitánské pásky nevedou k více než jednomu trestu pro družstvo za utkání. Jakékoliv nesprávné vybavení musí být zaznamenáno do zápisu o utkání. Během přeměřování smí být u zapisovatelského stolku pouze oba kapitáni a hráč, jehož vybavení se měří. Po přeměření pokračuje hra podle příčiny přerušení.

2. O přeměření čepele může požádat kapitán družstva.
Kapitán má také právo upozornit rozhodčí i na jiné vady v soupeřově vybavení, ale v tomto případě rozhodčí posoudí, zda proběhne kontrola či nikoli. O měření lze požádat kdykoliv, ale vykonáno bude až v přerušení. Je-li vyžádáno přeměření v přerušení, je zahájeno okamžitě, včetně v souvislosti se vstřelenou brankou a trestným střelením, pokud to podle názoru rozhodčích negativně neovlivní situaci soupeře. Pokud by tomu tak bylo, přeměření se provede až v následujícím přerušení. Rozhodčí jsou povinni na žádost kapitána zkontrolovat čepel, avšak je povoleno pouze jedno přeměření na jedno družstvo v průběhu jednoho přerušení. Během přeměřování smí být u zapisovatelského stolku pouze oba kapitáni a hráč, jehož vybavení se měří. Po přeměření hra pokračuje podle příčiny přerušení.

5. STANDARDNÍ SITUACE

501 Obecná pravidla pro standardní situace

1. Jestliže je hra přerušena, pokračuje vždy standardní situací podle příčiny přerušení.
Standardní situace jsou vhazování, rozehrání, volný úder a trestné střelení.
2. Rozhodčí vždy písknou jednou, ukáží předepsané signály a označí místo standardní situace. Po hvizdu může být míč uveden do hry, pokud je v klidu a na správném místě.
Rozhodčí nejprve ukáží předepsaný signál pro následek dané situace a potom signál pro přestupek. Signál pro přestupek rozhodčí ukáží jen pokud to považují za nutné, ale vždy v souvislosti s vyloučením a s trestným střelením. Jestliže, podle názoru rozhodčích, nebude hra ovlivněna, nemusí být míč v klidu a přesně na správném místě pro rozehrání nebo volný úder.
3. Standardní situace nesmí být bezdůvodně zdržována.
Rozhodčí rozhodnou, co lze považovat za bezdůvodné zdržování. Pokud je standardní situace zdržována, rozhodčí hráče pokud možno nejprve upozorní, než učiní jakákoli opatření.

502 Vhazování (802)

1. Na začátku každé třetiny nebo pro potvrzení regulérné vstřelené branky se vhazování provádí na středovém bodě.
Branka vstřelená během prodloužení nebo z trestného střelení po skončení třetiny nebo utkání se nepotvrzuje vhazováním. Vhazuje-li se na středovém bodě, obě družstva musí být na jejich vlastních polovinách hřiště.
2. Pokud je hra přerušena a žádnému z družstev nelze udělit rozehrání, volný úder nebo trestné střelení, hra pokračuje vhazováním.
3. Vhazování se provádí na nejbližším bodě pro vhazování podle polohy míče při přerušení.
4. Všichni hráči, mimo těch, kteří provádějí vhazování, musí okamžitě bez výzvy rozhodčích zaujmout postavení alespoň 3 m od míče včetně hokejky.
Před vhazováním je povinnost rozhodčího zkontrolovat, jsou-li obě družstva připravena a všichni hráči zaujali správná místa.
5. Vhazování se účastní jeden hráč v poli z každého družstva. Hráči jsou čelem ke krátké straně soupeřovy poloviny hřiště a nesmí mít před vhazováním žádný fyzický kontakt. Chodidla musí být kolmo na středovou čáru. Oba hráči musí mít svá chodidla ve stejné vzdálenosti od středové čáry. Hokejky jsou drženy běžným způsobem oběma rukama nad značkou nejnižšího úchopu. Čepele jsou kolmo ke středové čáře po obou stranách míče, aniž by se ho dotýkaly.
Běžné držení znamená způsob jakým hráč drží hokejku během hry. První pokládá hokejku hráč bránícího družstva. Vhazuje-li se na středové čáře, hráč hostujícího družstva pokládá hokejku první. Míč musí být uprostřed čepelí. Pokud hráč provádějící vhazování neuposlechne instrukce rozhodčích, nahradí ho při vhazování jiný hráč na hřišti. V případě dohadů při střídání před vhazováním je povinno hostující družstvo vystřídat první.
6. Z vhazování je možno přímo vstřelit branku.

503 Situace vedoucí k vhazování

1. Je-li míč neúmyslně zničen.
2. Je-li míč poškozen.
Rozhodčí musí dát hráčům přiměřenou možnost hrát i s tímto míčem, než hru přeruší.
3. Pokud se mantinel v kterémkoliv místě rozdělí a míč se dostane do blízkosti tohoto místa.
4. Pokud je brána neúmyslně pohnuta z místa a nemůže být upravena zpět v přiměřeném čase.
Brankář je zodpovědný za vrácení posunuté brány na původní místo, jakmile je to pokládáno za možné.
5. Pokud dojde k vážnému zranění nebo zraněný hráč přímo ovlivňuje hru.
Rozhodčí posuzuje, co lze považovat za vážné zranění, ale je-li na něj podezření, hra musí být okamžitě přerušena.
6. Stane-li se během hry neobvyklá situace.
Rozhodčí posuzují, co lze považovat za neobvyklé přerušení. Za neobvyklé přerušení je vždy považováno: přítomnost neoprávněných osob nebo předmětů na hrací ploše, úplný nebo částečný výpadek osvětlení, zazní-li omylem siréna nebo je-li hra značně ovlivněna tím že míč zasáhl rozhodčího.
7. Není-li branka uznána, ačkoliv nebyl spáchán přestupek vedoucí k volnému úderu.
To platí i pro situaci, kdy se míč dostane do brány, aniž by přешel zepředu brankovou čáru.
8. Není-li proměněno trestné střelení.
To platí i pro nesprávně provedené trestné střelení.
9. Je-li uloženo odložené vyloučení, protože provinivší se družstvo získalo a kontroluje míč.
To platí i pro situaci, kdy družstvo, které se neprovinilo, má podle názoru rozhodčích snahu plýtvat časem.
10. Je-li uložen trest za přestupek, který byl spáchán nebo objeven během hry, ale ne v souvislosti s hrou.
To platí i pro situaci, kdy potrestaný hráč vstoupí na hřiště před tím, než jeho vyloučení uplynulo nebo bylo zrušeno.
11. Pokud rozhodčí nemohou rozhodnout, které družstvo bude provádět rozehrání nebo volný úder.
To platí i pro situaci, kdy hráči obou družstev spáchají přestupek současně.
12. Pokud se rozhodčí neshodnou.

504 Rozehrání (803)

1. Opustí-li míč hřiště, rozehrání provede družstvo, které se neprovinilo.
Za provinivší se družstvo je považováno to, jehož hráč nebo vybavení naposledy tečovalo míč před jeho opuštěním hřiště. To platí i pro situaci, kdy hráč, ve snaze získat míček z brankové konstrukce, zasáhne síťku, aniž by se dotknul míčku.
2. Rozehrání se provádí v místě, kde míč opustil hrací plochu, 1,5 metru od mantinelu, avšak nikdy za pomyslnou prodlouženou brankovou čarou.
Pokud podle názoru rozhodčích nebude hra ovlivněna, nemusí být míč přímo v klidu a na přesném místě. Je povoleno rozehrát blíže než 1,5 m od mantinelu, pokud je to pro rozehrávající družstvo výhodné. Opustí-li míč hřiště za brankovou čarou, rozehrává se z nejbližšího bodu pro vhazování. Dotkne-li se míč stropu, případně předmětu nad hrací plochou, provádí se rozehrání 1,5 m od mantinelu ve stejné vzdálenosti od středové čáry.
3. Hráči bránícího družstva okamžitě a bez výzvy rozhodčích zaujmou postavení alespoň 3 m od míče, včetně hokejky.
Rozehrávající nemusí čekat, až soupeři zaujmou svá postavení, ale rozehraje-li, zatímco se soupeři snaží zaujmout správné postavení, nejsou učiněna žádná opatření.
4. Míč musí být rozehrán hokejkou a musí být zasažen, ne tažený nebo zvedaný.
5. Hráč provádějící rozehrání se míče nesmí dotknout podruhé, dokud se míče nedotkne jiný hráč nebo výstroj jiného hráče.
6. Z rozehrání je možno přímo vstřelit branku.

505 Situace vedoucí k rozehrání

1. Opustí-li míč hřiště nebo dotkne-li se stropu či jiného předmětu nad hřištěm.

506 Volný úder (804)

1. Pokud dojde k přestupku vedoucímu k volnému úderu, bude družstvo, které se neprovinilo, provádět volný úder.
U přestupků vedoucích k volnému úderu se vždy pokud je to možné využívá pravidlo výhody. Pravidlo výhody znamená, že má-li družstvo, které se neprovinilo, stále míč pod kontrolou, musí mít možnost pokračovat ve hře, pokud je to výhodnější než volný úder. Pokud je ponechána výhoda a hra je následně přerušena, protože družstvo, které se neprovinilo, přestane ovládat míč, musí být následný volný úder proveden na místě původního provinění.
2. Volný úder se provádí v místě přestupku, ale nikdy za pomyslnou prodlouženou brankovou čarou nebo ve vzdálenosti menší než 3,5 m od malého brankoviště.
Pokud podle názoru rozhodčích není hra ovlivněna, nemusí být míč přímo v klidu a na přesném místě. Volný úder, který by byl blíže k mantinelu než 1,5 m, se smí přemístit do této vzdálenosti. Volný úder za pomyslnou prodlouženou brankovou čarou se provádí na nejbližším místě pro vyhazování. Volný úder bližší než 3,5 m k malému brankovišti musí být posunut do této vzdálenosti dle pomyslné čáry vedené od středu brankové čáry přes místo přestupku. Jestliže je volný úder posunut do vzdálenosti 3,5 m od malého brankoviště, bránci se družstvo musí mít vždy právo okamžitě postavit zeď mimo malé brankoviště. Znemožňuje či zabraňuje-li tomu útočící družstvo, bude udělen volný úder za bránění ve hře pro bránci se družstvo. Útočící družstvo nemusí čekat na zformování obranné zdi. Útočící družstvo má také právo umístit své hráče před obrannou zeď.
3. Hráči bránícího družstva okamžitě a bez výzvy rozhodčího zaujmou postavení alespoň 3 m od míče, včetně hokejky.
Rozehrávající nemusí čekat, až soupeři zaujmou svá postavení, ale rozehraje-li, zatímco se soupeři snaží zaujmout správné postavení, nejsou učiněna žádná opatření.
4. Míč musí být rozehrán hokejkou a musí být zasažen, ne tažený či zvedaný.
5. Hráč provádějící volný úder se nesmí dotknout míče podruhé, dokud se míče nedotkne jiný hráč nebo výstroj jiného hráče.
6. Z volného úderu je možno přímo vstřelit branku.

507 Přestupky vedoucí k volnému úderu

1. Pokud hráč zasáhne, blokuje, zvedne, přidrží nebo kopne do soupeře nebo soupeřovy hokejky. (901, 902, 903, 910, 912)
Pokud podle názoru rozhodčích hráč zasáhl míč dříve než soupeřovu hokejku, nejsou učiněna žádná opatření.
2. Zvedne-li hráč v poli čepel hokejky nad úroveň pasu v náprahu vzad před zasažením míče, nebo při došvihů vpřed po zasažení míče. (904)
To platí i pro falešné střely. Vysoký došvih je dovolen, není-li jiný hráč v těsné blízkosti a nebezpečí zranění. Za úroveň pasu se pokládá úroveň hráčova pasu při vzpřímeném postoji.
3. Hraje-li hráč, nebo snaží-li se hrát chodidlem nebo jakoukoliv částí hokejky nad úroveň kolen. (904, 913)
Zastavení míče stehem není považováno za hru nad úroveň kolen, pokud to není považováno za nebezpečné. Za úroveň kolen se pokládá úroveň kolen při vzpřímeném postoji.
4. Vloží-li hráč v poli svou hokejku, chodidlo či nohu mezi soupeřovy nohy či chodidla. (905)
5. Pokud hráč v poli ovládající míč nebo ve snaze ho získat strká nebo tlačí soupeře jinak než ramenem na rameno. (907)
6. Jestliže hráč při vedení míče nebo ve snaze získat míč nebo lepší postavení naběhne nebo vrazí zády do soupeře, nebo zabráni soupeři v pohybu zamýšleným směrem. (908, 911)
To zahrnuje i situaci, kdy útočící družstvo zabraňuje nebo znemožňuje postavení zdi při volném úderu 3,5 m od malého brankoviště.
7. Kopne-li hráč v poli míč dvakrát za sebou, aniž se mezitím míč dotkl jeho hokejky, jiného hráče či vybavení jiného hráče. (912)
To je považováno za přestupek, pouze pokud hráč podle názoru rozhodčího kopl míč dvakrát úmyslně.
8. Přijme-li hráč přihrávku nohou od spoluhráče v poli. (912)
To je považováno za přestupek, pouze pokud je přihrávka podle názoru rozhodčích úmyslná. Přijetí přihrávky nohou hráčem stejného družstva je možné také v případě, kdy soupeř opomene převzít míč, přestože tak mohl učinit. Přihrávka nohou brankáři se nepovažuje za brankovou situaci a nemůže po ní následovat trestné střelení.
9. Je-li hráč v poli v malém brankovišti. (914)

Hráči v poli je dovoleno přeběhnout malé brankoviště, pokud podle názoru rozhodčích není ovlivněna hra a brankáři není bráněno ve hře.

Trestné střelení je vždy nařízeno, pokud se hráč bránícího družstva při volném úderu soupeře z něhož je vystřeleno přímo na bránu nachází v malém brankovišti, v bráně nebo v místě, kde má brána stát, byla-li předtím posunuta.

Hráč v poli se nachází v malém brankovišti, pokud se dotýká jakoukoliv částí svého těla plochy uvnitř malého brankoviště. Pokud má hráč v poli v území malého brankoviště pouze hokejku, není to považováno za přítomnost v malém brankovišti. Čáry jsou součástí malého brankoviště.

10. Pokud hráč v poli úmyslně posune soupeřovu bránu. (914)
11. Pokud hráč v poli pasivně brání brankáři při výhozu. (915)
Za přestupek se považuje, pouze pokud je hráč ve velkém brankovišti nebo blíže než 3 m od brankáře, měřeno od místa, kde brankář získá kontrolu nad míčem. Pasivně znamená neúmyslně, nebo opomene-li hráč uhnout.
12. Vyskočí-li hráč v poli a zastaví tak míč. (916)
Za výskok se považuje, pokud hráč oběma chodidly opustí povrch hrací plochy. Běh není považován za výskok. Hráč smí přeskocit míč, pokud se ho nedotkne.
13. Hraje-li hráč v poli míč z místa mimo hrací plochu. (bez signálu)
Mimo hrací plochu znamená, že hráč stojí jedním nebo oběma chodidly mimo hrací plochu. Jestliže během střídání hráč stojí mimo hrací plochu a hraje míč, je to považováno za příliš mnoho hráčů na hřišti. Za sabotáž hry je považováno, pokud hráč, aniž by střídal, hraje míč z prostoru pro střídání. Je dovoleno běžet mimo hřiště, ale není možné odtud hrát míč.
14. Pokud brankář při výhozu zcela opustí velké brankoviště. (917)
V tomto případě není brankář považován za hráče v poli. Za opuštění velkého brankoviště se považuje, pokud se žádná část brankářova těla nedotýká povrchu velkého brankoviště. Výhoz je proveden vypuštěním míče, a pokud brankář po výhozu opustí velké brankoviště, nejsou učiněna žádná opatření. Pravidlo se vztahuje i na situaci, kdy brankář zachytí míč uvnitř velkého brankoviště a poté celé jeho tělo vyklouzne z prostoru velkého brankoviště. Čáry patří k velkému brankovišti.
15. Vyhodí-li nebo kopne-li brankář míč za středovou čáru. (917)
To se pokládá za přestupek pouze tehdy, pokud se míč nedotkl hrací plochy, mantinelu, jiného hráče nebo jeho vybavení, než se dostal za středovou čáru. Míč musí překročit středovou čáru celým objemem.
16. Je-li vhažování, rozehrání či volný úder špatně proveden nebo záměrně zdržován. (918)
To platí i tehdy, když družstvo, které se neprovinilo, odnese míček během přerušení hry, nebo je-li míč tahán či zvedán. Pokud jsou rozehrání nebo volný úder provedeny ze špatného místa nebo není-li míč zcela v klidu, bude provedeno znovu. Pokud tím podle názoru rozhodčích není ovlivněna hra, míč nemusí být zcela v klidu nebo na přesném místě.
17. Má-li brankář míč pod kontrolou déle než tři sekundy. (924)
Položí-li brankář míč na plochu a znovu zvedne, je to považováno za kontrolu míče po celou dobu.
18. Pokud brankář přijme přihrávku od spoluhráče. (924)
To se považuje za přestupek pouze pokud byla přihrávka, dle názoru rozhodčích, úmyslná. Přijetí přihrávky znamená, že se brankář dotkne míče rukou či paží, nebo i pokud míč jen tečuje či zastaví některou jinou částí svého těla. Brankář smí přijmout přihrávku od spoluhráče, je-li v okamžiku přijetí přihrávky zcela mimo velké brankoviště a je tudíž považován za hráče v poli. Pokud brankář opustí zcela velké brankoviště, zastaví míč, vrátí se zpět do velkého brankoviště a zvedne stojící míč, není to pokládáno za přihrávku brankáři. Přihrávka brankáři se nepovažuje za brankovou situaci a nemůže mít za následek trestné střelení.
19. Je-li udělen trest za přestupek spáchaný v souvislosti s hrou. (příslušný signál)
20. Když hráč zdržuje hru. (924)
Patří sem situace, kdy se hráč s úmyslem získat čas, postaví proti mantinelu nebo bráně tak, že soupeř není schopen získat míč dovoleným způsobem. Hráč má být pokud možno nejprve upozorněn, než rozhodčí přistoupí k potrestání.

508 Trestné střelení (806)

1. Trestné střelení bude nařízeno proti družstvu, které se provinilo přestupkem vedoucím k trestnému střelení.
Je-li nařízeno trestné střelení během odloženého vyloučení nebo z důvodu přestupku trestaného vyloučením, použijí se též pravidla týkající se vyloučení ve spojení s trestným střelením.
2. Trestné střelení se provádí ze středového bodu.

3. Všichni hráči, mimo bránícího brankáře a hráče provádějícího trestné střelení, musí být ve svých prostorech pro střídání po celou dobu provádění trestného střelení. Při započetí trestného střelení je brankář na brankové čáře.
Brankář nesmí být nahrazen hráčem v poli. Proviní-li se brankář během provádění trestného střelení, bude nařízeno nové trestné střelení a uložen příslušný trest. Pokud se během trestného střelení proviní jiný hráč potrestaného družstva, bude nařízeno nové trestné střelení a přestupek bude pokládán za sabotáž hry.
4. Hráč provádějící trestné střelení musí mít během celého trestného střelení míč neustále v pohybu vpřed. Počet úderů není omezen. Jakmile brankář tečuje míč, hráč provádějící trestné střelení se nesmí znovu dotknout míče během tohoto trestného střelení.
Hrací čas je zastaven během celého trestného střelení. Pohyb vpřed znamená směrem od středové čáry. Zasáhne-li míč přední stranu konstrukce brány, poté zasáhne brankáře a překročí zepředu brankovou čáru, branka bude uznána. Pokud na samém začátku trestného střelení dojde k tomu, že je míč tažen zpět, trestné střelení se přeruší, a začne se úplně nové.
5. Pokud je nařízeno trestné střelení spolu s dvouminutovým vyloučením na trestnou lavici, uvádí se tento trest do zápisu o utkání pouze v případě, kdy z trestného střelení není vstřelena branka.
Potrestaný hráč musí být už během trestného střelení na trestné lavici.

509 Odložené trestné střelení (807)

1. Odložené trestné střelení je uloženo, pokud má družstvo, které se neprovinilo, po přestupku vedoucímu k trestnému střelení stále pod kontrolou míč a probíhá branková situace.
Je-li odložené trestné střelení uloženo během odloženého vyloučení nebo zapříčiněno přestupkem vedoucímu k vyloučení, používají se pravidla pro vyloučení ve spojení s trestným střelením. Příčinou odloženého trestného střelení může být přestupek vedoucí k vyloučením, dokonce i pokud právě probíhá odložené vyloučení.
2. Odložené trestné střelení umožňuje družstvu, které se neprovinilo, pokračovat v útoku, dokud neskončí bezprostřední branková situace.
Odložené trestné střelení musí být provedeno ihned po skončení třetiny nebo utkání. Pokud družstvo, které se neprovinilo, správně skóruje během odloženého trestného střelení, branka bude uznána a trestné střelení zrušeno.

510 Přestupky vedoucí k trestnému střelení

1. Je-li branková situace přerušena nebo je-li zabráněno jejímu vzniku, protože bránící se družstvo spáchalo přestupek vedoucí k volnému úderu nebo k vyloučení. (příslušný signál přestupku)
Rozhodčí posoudí, co lze považovat za brankovou situaci. Přestupky ve velkém brankovišti nevedou automaticky k trestnému střelení. Pokud během probíhající brankové situace bránící družstvo úmyslně posune bránu nebo úmyslně hraje s příliš mnoha hráči na hřišti, bude vždy nařízeno trestné střelení. Trestné střelení je také vždy nařízeno, pokud se hráč bránícího družstva při volném úderu soupeře z něhož je vystřeleno přímo na bránu nachází v malém brankovišti, v bráně nebo v místě, kde má brána stát, byla-li předtím posunuta.

6. TRESTY

601 Obecná pravidla pro tresty

1. Je-li spáchán přestupek vedoucí k trestu, bude viník potrestán.
Nemohou-li rozhodčí určit viníka nebo přestupek spáchal člen realizačního týmu, kapitán potrestaného družstva musí určit hráče, který není v tom okamžiku trestán, aby odsloužil trest. Pokud to kapitán odmítne nebo je-li v tom okamžiku trestán, hráče vyberou rozhodčí. Všechny uložené tresty musí být zapsány do zápisu o utkání s časem, číslem hráče, druhem a příčinou vyloučení. Je-li uložen trest v souvislosti s hrou, družstvo, které se neprovinilo, bude provádět volný úder. Není-li přestupek vedoucí k vyloučení spáchán v souvislosti s hrou, bude nařízeno vhazení. Je-li vyloučení způsobeno přestupkem spáchaným během přerušení, bude hra pokračovat podle příčiny přerušení. Vyloučený kapitán ztrácí možnost mluvit s rozhodčími, není-li jimi vyzván.
2. Potrestaný hráč musí být po celou dobu vyloučení na trestné lavici.
Všechny tresty končí se závěrem utkání. Vyloučení, která nevypršela s koncem normální hrací doby, pokračují v prodloužení. Vyloučený hráč je na trestné lavici umístěn na stejné polovině hřiště jako jeho družstvo s výjimkou, když je zapisovatelský stůl a trestné lavice na stejné straně hřiště jako prostory pro střídání. V normální hrací době může potrestaný hráč opustit trestnou lavici během přestávky, ale nemůže opustit trestnou lavici během

přestávky mezi normální hrací dobou a prodloužením. Potrestaný hráč se nesmí účastnit time-outu. Hráč, jemuž uplynul trest, může okamžitě opustit trestnou lavici, ale ne v případě, kdy to počet vyloučených jeho družstva neumožňuje nebo v případě, že trest, který uplynul, byl osobní trest. Brankář, jehož trest uplyne, nesmí opustit trestnou lavici dříve než v následujícím přerušení.

Potrestaný hráč, který je zraněný, může být na trestné lavici nahrazen jiným hráčem v poli, který není v tom okamžiku trestán. V zápise o utkání budou uvedeni oba hráči, číslo hráče, který ve skutečnosti odslouží trest, bude uvedeno v závorkách. Pokud zraněný hráč vstoupí do hry před uplynutím jeho trestu, bude vyloučen do konce utkání 1.

Pokud je za předčasné vpuštění hráče na hřiště zodpovědný zapisovatelský stůl a omyl je zjištěn během doby vyloučení, hráč se vrátí na trestnou lavici. Žádné další tresty nebudou uděleny a hráč se vrátí do hry, když skončí doba jeho vyloučení.

3. Je-li brankáři udělen jeden nebo více dvouminutových trestů, kapitán vybere hráče, který není v tom okamžiku trestán, aby odsloužil trest.
Brankář potrestaný pětiminutovým trestem nebo osobním trestem musí odsloužit trest sám.
Je-li brankáři udělen jeden nebo více dvouminutových trestů ve chvíli, kdy už slouží tresty nebo ve spojitosti s pětiminutovým či osobním trestem, musí odsloužit tresty sám.
Jestliže brankář slouží tresty a družstvo nemá náhradního brankáře, má maximálně tři minuty na vybavení hráče v poli na post brankáře. Tyto tři minuty nesmí být použity na rozsvícení. Nový brankář musí být uveden v zápise o utkání společně s časem výměny. Brankář, jehož trest uplyne, nesmí opustit trestnou lavici dříve než v následujícím přerušení. Kapitán proto vybere hráče v poli, který není v tom okamžiku trestán, aby usedl na trestnou lavici s potrestaným brankářem a vstoupil do hry, jakmile skončí brankářův trest. Rozhodčí musí společně se zapisovatelským stolem umožnit brankáři, jehož trest uplynul během hry, opustit trestnou lavici v následujícím přerušení.
4. Čas vyloučení běží souběžně s hracím časem.

602 Vyloučení na trestnou lavici

1. Vyloučení na trestnou lavici postihují družstvo, a proto nesmí být vyloučený hráč nahrazen na hrací ploše během trestu.
2. Zároveň lze jednomu hráči měřit pouze jeden trest a družstvu tresty dva.
Všechny tresty jsou měřeny v pořadí, v jakém byly uloženy. Hráč, jehož trest nemůže být měřen, musí být na trestné lavici od chvíle, kdy byl jeho trest uložen. Je-li družstvu, které je již potrestáno vyloučením, uloženo více než jedno vyloučení současně, kapitán družstva rozhodne, které z nových vyloučení bude měřeno první. Kratší tresty budou v tomto případě vždy měřeny dříve než delší. Pokud je během odloženého vyloučení družstvo potrestáno dalším vyloučením, jako první bude měřeno dříve uložené odložené vyloučení.
3. Družstvo, které má více než dva vyloučené hráče na trestné lavici, má právo stále hrát se čtyřmi hráči na hrací ploše.
Družstvo musí hrát ve čtyřech hráčích do doby, než mu je měřen pouze jeden trest. Hráč, jehož trest uplyne, zůstane na trestné lavici až do následujícího přerušení nebo do doby, kdy po uplynutí pozdějších trestů, je jeho družstvu měřen už jen jeden trest. Všichni trestaní hráči opouštějí trestnou lavici v pořadí, v jakém uplynou jejich tresty, stále se však musí přihlížet k pravidlům upravujícím počet hráčů na hřišti. Rozhodčí musí společně se zapisovatelským stolem umožnit hráči, jehož trest uplynul během hry, opustit trestnou lavici v následujícím přerušení.
4. Spáchá-li již vyloučený hráč další přestupek vedoucí k vyloučení, všechny jeho tresty budou následovat po sobě.
*Nezáleží na tom, zda jeho první trest již začal nebo ne. Jestliže trest již začal a stejný hráč je znovu potrestán, měření prvního trestu nebude ovlivněno, ale bude pokračovat.
Následovat po sobě znamená, že jakmile uplyne nebo je zrušen první trest, začne se měřit druhý. To neplatí, pokud zbývají družstvu jiné tresty, které nejsou dosud měřeny a byly uloženy v době mezi dvěma tresty prvního hráče.
Hráči může být uloženo neomezené množství trestů. Pokud je hráč potrestán osobním trestem, všechna jeho vyloučení musí nejprve uplynout či být zrušena, než se začne měřit jeho osobní trest.
Pokud je hráč, který slouží osobní trest, vyloučen na trestnou lavici, měření zbytku osobního trestu se odloží, dokud vyloučení na trestnou lavici neuplyne nebo není zrušeno. Kapitán družstva vybere hráče v poli, který není v tom okamžiku trestán, aby usedl na trestnou lavici s potrestaným hráčem a vstoupil do hry, jakmile skončí vyloučení na trestnou lavici. Pokud spáchá potrestaný hráč přestupek vedoucí k vyloučení do konce utkání, použijí se též pravidla pro vyloučení do konce utkání.*

603 Dvouminutové vyloučení na trestnou lavici

1. Skóruje-li soupeř během dvouminutového trestu, který je právě měřen, trest se ruší, pokud ovšem nehrál soupeř v oslabení nebo nebyla-li obě družstva zastoupena na hřišti stejným počtem hráčů.
Trest se neruší ani v případě, že byla branka vstřelena během odloženého vyloučení nebo z trestného střelení způsobeného přestupkem vedoucím k vyloučení. Je-li dvouminutové vyloučení uloženo v souvislosti s trestným střelením nebo odloženým trestným střelením, používají se také pravidla o vyloučeních v souvislosti s trestným střelením.

2. Má-li družstvo více než jedno dvouminutové vyloučení, ruší se ve stejném pořadí, v jakém byly uloženy.

604 Odložené vyloučení

1. Všechny druhy vyloučení na trestnou lavici, včetně vyloučení do konce utkání, mohou být odloženy. Odložené vyloučení se používá, pokud družstvo, které se neprovinilo, po přestupku vedoucím k vyloučení stále ovládá míč. Odloženo může být pouze jedno vyloučení, s výjimkou probíhající brankové situace, kdy může být odloženo i druhé vyloučení. *Je-li jedno nebo více odložených vyloučení uloženo v souvislosti s trestným střelením nebo odloženým trestným střelením, používají se také pravidla o vyloučení v souvislosti s trestným střelením.*
2. Odložené vyloučení znamená, že družstvo, které se neprovinilo, získá možnost pokračovat v útoku do doby, než provinivší se družstvo získá a kontroluje míč nebo do přerušení hry. *Během odloženého vyloučení má družstvo, které se neprovinilo, příležitost nahradit brankáře hráčem v poli a pokračovat v útoku. Odložené vyloučení musí být uloženo po skončení třetiny nebo utkání. Je-li odložené vyloučení uloženo, protože provinivší se družstvo získalo a ovládá míč, hra bude obnovena vzhazováním. Družstvo, které se neprovinilo, musí využít dobu odloženého vyloučení pro konstruktivní útok. Snaží-li se družstvo podle názoru rozhodčích pouze získat čas, hráči musí být upozorněni. Pokud se ani potom družstvo nesnaží útočit, hra bude přerušena, odložené vyloučení bude uloženo a hra bude pokračovat vzhazováním. Je-li odložené vyloučení uloženo z důvodu jiného přerušení, hra bude obnovena podle důvodu přerušení. Pokud družstvo, které se neprovinilo, během odloženého vyloučení vstřelí správně branku, branka bude uznána a poslední odložené dvouminutové vyloučení nebude uloženo. Žádné další tresty nejsou tímto ovlivněny. Vstřelí-li provinivší se družstvo branku během odloženého vyloučení, branka nebude uznána a hra bude obnovena vzhazováním. Vstřelí-li si však družstvo, které se neprovinilo, vlastní branku, branka bude uznána.*

605 Přestupky vedoucí k dvouminutovému vyloučením na trestnou lavici

1. Pokud hráč, ve snaze získat takto značnou výhodu nebo bez možnosti dosažení míče, zasáhne, blokuje, zvedne, drží nebo kopne do soupeře nebo soupeřovy hokejky. (901, 902, 903, 910, 912)
2. Pokud hráč v poli hraje míč nad úroveň pasu chodidlem nebo jakoukoliv částí hokejky. (904, 913)
Za úroveň pasu se pokládá úroveň hráčova pasu při vzpřímeném postoji.
3. Proviní-li se hráč nebezpečnou hrou hokejkou. (904)
To platí i pro nekontrolovaný nápráh, došvih nebo zvedání hokejky přes soupeřovu hlavu, pokud je to považováno za nebezpečné či rušivé pro soupeře.
4. Pokud hráč přitlačí či strčí soupeře proti mantinelu nebo bráně. (907)
5. Pokud hráč narazí nebo podrazí protihráče. (909)
6. Požádá-li kapitán o přeměření čepele a výsledek měření je v souladu s pravidly. (bez signálu)
Trest odslouží kapitán družstva.
7. Účastní -li se hry hráč v poli bez hokejky. (bez signálu)
To se netýká brankáře, dočasně pokládaného za hráče v poli.
8. Vyzvedne-li si hráč v poli hokejku z jiného místa než z vlastního prostoru pro střídání. (bez signálu)
9. Opomine-li hráč v poli sebrat svoji zlomenou nebo spadlou hokejku ze hřiště a odnést ji do vlastního prostoru pro střídání. (bez signálu)
Hráč musí odklidit pouze jasně viditelné části.
10. Brání-li hráč úmyslně ve hře soupeři, který neovládá míč. (911)
Pokud hráč snažící se získat lepší pozici, narazí zády do soupeře nebo zabrání soupeři v pohybu zamýšleným směrem, bude nařízen pouze volný úder.
11. Brání-li aktivně hráč v poli brankáři při výhozu. (915)
To je považováno za přestupek, pouze je-li protihráč uvnitř velkého brankoviště nebo je-li od brankáře blíže než 3 m, měřeno od místa, kde brankář získal kontrolu nad míčem. Aktivně znamená následovat brankáře nebo snahu získat míč hokejkou.
12. Poruší-li hráč pravidlo 3 m během provádění rozehrání nebo volného úderu. (915)
Pokud je rozehrání či volný úder rozehrán ve chvíli, kdy se protihráč pokouší zaujmout správnou pozici, nebudou provedena žádná opatření. Zformuje-li družstvo obrannou zeď v nedovolené vzdálenosti, bude potrestán pouze jeden hráč.

13. Hraje-li nebo zastavuje-li hráč v poli míč v leže nebo v sedě. (919)
To zahrnuje i zastavování či hraní míče s oběma koleny nebo jednou rukou na podlaze, kromě ruky držící hokejku.
14. Pokud hráč v poli zastaví nebo hraje míč rukou, paží nebo hlavou. (920, 921)
15. Dojde-li k špatnému střídání. (922)
Hráč opouštějící hřiště musí překročit mantinel dříve, než smí na hřiště vstoupit střídající hráč. Jestliže to není dodrženo, trest je udělen pouze pokud to ovlivnilo hru. Za špatné střídání se též považuje, jestliže hráč v přerušené hře vystřídá v jiném místě než ve vlastním prostoru pro střídání. Potrestán bude pouze hráč vstupující na hřiště.
16. Hraje-li družstvo s příliš mnoha hráči na hřišti. (922)
Potrestán bude pouze jeden hráč.
17. Pokud vyloučený hráč:
Aniž by vstoupil na hrací plochu, opustí trestnou lavici před tím, než jeho trest vyprší nebo je zrušen.
Odmítá opustit trestnou lavici po uplynutí trestu.
Vstoupí na hřiště během přerušení hry před tím, než jeho trest vyprší nebo je zrušen. (925)
Zapísovateľský stolec o tom musí co nejdříve informovat rozhodčí. Hráč, jemuž uplynul trest, nesmí opustit trestnou lavici v případě, kdy to počet vyloučených jeho družstva neumožňuje nebo v případě, že trest, který uplynul, byl osobní trest. Brankář, jehož trest uplyne, smí opustit trestnou lavici až v následujícím přerušení. Vstoupí-li vyloučený hráč na hrací plochu během hry, je to považováno za sabotáž hry.
18. Provádí-li hráč opakované přestupky trestané volným úderem. (923)
To zahrnuje jak kratší tak delší časové období.
19. Pokud družstvo systematicky přerušuje hru menšími přestupky vedoucími k volným úderům. (923)
To platí také, když družstvo během krátké doby spáchá několik menších přestupků. Hráč, který se provinil jako poslední, odslouží trest.
20. Zdržuje-li hráč úmyslně hru. (924)
To platí i pro zahazení či odnášení míče hráčem provinivšího se družstva v přerušené hře, úmyslné blokování míče proti mantinelu či bráně nebo úmyslné ničení míče.
21. Zdržuje-li družstvo soustavně hru. (924)
Pokud se podle názoru rozhodčích družstvo svým jednáním blíží potrestání, musí být, je-li to možné, před učiněním případných opatření nejprve upozorněn kapitán družstva. Je-li trest uložen, kapitán družstva určí hráče v poli, který není v tom okamžiku trestán, aby trest odsloužil.
22. Protestuje-li hráč nebo člen realizačního týmu proti rozhodnutí rozhodčích, nebo jsou-li instrukce hráčům dávány rušivým nebo jinak nevhodným způsobem. (925)
To platí i v situaci, kdy kapitán družstva neustále a bezdůvodně zpochybňuje rozhodnutí rozhodčích. Protestování proti rozhodnutím rozhodčích a nevhodný způsob dávání pokynů hráčům jsou považovány za samovolné a menší přestupky ve srovnání s nesportovním chováním. To také zahrnuje, jestliže člen realizačního týmu vstoupí na hřiště bez povolení rozhodčích. Rozhodčí, pokud je to možné, realizační tým před opatřením nejprve upozorní.
23. Opomene-li brankář, navzdory výzvě rozhodčích, vrátit bránu do správné pozice. (925)
Je povinností brankáře vrátit bránu do správné pozice, jakmile je to pokládáno za možné.
24. Opomene-li hráč navzdory upozornění rozhodčích opravit svou osobní výstroj. (bez signálu)
25. Používá-li hráč nesprávný dres. (bez signálu)
To zahrnuje i chybějící části dresu a přestupky týkající se kapitánské pásky. Přestupky týkající se dresu vedou pouze k jednomu vyloučení pro družstvo za utkání. Veškeré nesprávné vybavení musí být nahlášeno řídicímu orgánu.
26. Účastní-li se hry špatně vybavený brankář. (bez signálu)
Ztratí-li brankář neúmyslně obličejovou masku, hra musí být přerušena a bude pokračovat vyhazováním.
27. Účastní-li se utkání nesprávně očíslovaný hráč. (bez signálu)
Bude opraven zápis o utkání. Přestupky týkající se špatného číslování mohou vést pouze k jednomu vyloučení pro družstvo za utkání. Další případy tohoto přestupku musí být nahlášeny řídicímu orgánu.

606 Pětiminutové vyloučení na trestnou lavici.

1. Vstřelí-li soupeř branku během pětiminutového vyloučení, trest není zrušen.
Je-li pětiminutové vyloučení uloženo v souvislosti s trestným střelením nebo odloženým trestným střelením, užívají se též pravidla o vyloučení ve spojení s trestným střelením.

607 Přestupky vedoucí k pětiminutovému vyloučením na trestnou lavici

1. Provádí-li hráč v poli násilné nebo nebezpečné údery hokejkou. (901)
To platí i v situaci, kdy hráč v poli při přehození své hokejky přes soupeřovu hlavu soupeře zasáhne.
2. Hákuje-li hráč v poli hokejkou soupeřovo tělo. (906)
3. Hodí-li hráč hokejkou nebo jakoukoliv částí své výstroje na hřišti ve snaze zasáhnout míč. (909)
4. Vrhne-li se hráč na soupeře nebo ho jinak násilně napadne. (909)
5. Pokud hráč podrazí, shodí nebo narazí soupeře na mantinel či bránu. (909)
6. Provádí-li hráč opakovaně přestupky vedoucí k dvouminutovému vyloučení. (923)
Pětiminutové vyloučení nahrazuje poslední dvouminutové vyloučení. Přestupky musí být podobné.

608 Osobní trest

1. Osobní trest lze udělit pouze ve spojení s vyloučením na trestnou lavici a měří se až po uplynutí nebo zrušení vyloučení na trestnou lavici. Současně lze měřit neomezený počet osobních trestů.
Spáchá-li hráč, který právě slouží osobní trest, přestupek vedoucí k vyloučení na trestnou lavici, bude měření zbytku osobního trestu odloženo, dokud vyloučení na trestnou lavici neuplyne nebo není zrušeno. Kapitán družstva vybere hráče v poli, který není v tom okamžiku trestán, aby usedl na trestnou lavici s potrestaným hráčem a vstoupil do hry jakmile skončí vyloučení na trestnou lavici.
2. Osobní trest postihuje pouze hráče, a proto smí být v průběhu vyloučení na hřišti nahrazen.
Kapitán družstva vybere hráče v poli, který není v tom okamžiku trestán, aby usedl na trestnou lavici s potrestaným hráčem a vstoupil do hry jakmile skončí trest vyloučení na trestnou lavici. Hráč, jehož osobní trest uplyne, nesmí opustit trestnou lavici dříve než v následujícím přerušení. Rozhodčí musí společně se zapisovatelským stolkem umožnit hráči, jehož osobní trest uplynul během hry, opustit trestnou lavici v následujícím přerušení. Člen realizačního týmu potrestaný osobním trestem musí být pro zbytek utkání poslán do prostoru pro diváky a kapitán družstva vybere hráče v poli, který není v tom okamžiku trestán, aby odsloužil trest vyloučení na trestnou lavici.

609 Desetiminutový osobní trest

1. Vstřelí-li soupeř branku během desetiminutového osobního trestu, trest není zrušen.

610 Přestupky vedoucí k dvouminutovému vyloučení na trestnou lavici + desetiminutovému osobnímu trestu

1. Proviní-li se hráč nebo člen realizačního týmu nesportovním chováním. (925)
Nesportovní chování znamená urážející či nepřiměřené chování vůči rozhodčím, hráčům, členům družstva, funkcionářům, divákům nebo jakékoliv simulování, předstírání či přihrávání ve snaze ovlivnit rozhodování rozhodčích. Úmyslné kopnutí, shození nebo udeření do mantinelu nebo do brány. Házení hokejky či jiného vybavení, i během přerušení, nebo v prostoru pro střídání.

611 Vyloučení do konce utkání

1. Hráč nebo člen realizačního týmu vyloučený do konce utkání musí okamžitě odejít do šaten a nesmí se dále žádným způsobem podílet na utkání.
Pořadatel je odpovědný za zajištění odchodu potrestaného do šatny a za zabránění jeho vstupu do hlediště nebo zpět na hřiště během zbývajících času utkání, včetně možného prodloužení nebo trestných střelení. Všechna vyloučení do konce utkání musí být zaznamenána.
Přestupky spáchané před nebo po utkání, které běžně vedou k vyloučení do konce utkání, musí být zaznamenány, nevedou však k vyloučení na trestnou lavici. S výjimkou nesprávného vybavení, které musí být hráčem uvedeno do řádného stavu, aby následně mohl v utkání startovat, přestupky vedoucí k vyloučení do konce utkání spáchané před utkáním mají za následek také to, že se viník nesmí účastnit utkání, včetně možného prodloužení nebo trestných střelení.
2. Po vyloučení do konce utkání následuje vždy pětiminutové vyloučení na trestnou lavici.
Kapitán družstva vybere hráče v poli, který není v tom okamžiku trestán, aby odsloužil vyloučení na trestnou lavici a případné další vyloučení na trestnou lavici, které byly dříve uloženy hráči nebo členovi realizačního týmu

vyloučnému do konce utkání a ještě neuplynuly. Případné osobní tresty týkající se hráče vyloučného do konce utkání se ruší.

612 Vyloučení do konce utkání 1

1. Vyloučení do konce utkání 1 vede k postihu pro zbytek utkání a nemá žádné další následky.

613 Přestupky vedoucí k vyloučení do konce utkání 1

1. Užívá-li hráč neschválenou hokejku nebo hokejku s příliš zahnutou čepelí.
Užívá-li brankář neschválenou masku. (bez signálu)
2. Účastní-li se utkání hráč nebo člen realizačního týmu neuvedený v zápise o utkání. (bez signálu)
3. Pokud se zraněný hráč, který byl nahrazen na trestné lavici, účastní hry před vypršením svého trestu. (bez signálu)
4. Pokud se hráč proviní pokračujícím nebo opakovaným nesportovním chováním. (925)
Vyloučení do konce utkání nahrazuje druhé dvouminutové vyloučení + desetiminutový osobní trest, ale musí po něm následovat pětiminutové vyloučení na trestnou lavici. Pokračující znamená ve stejném okamžiku a opakované znamená podruhé ve stejném utkání.
5. Pokud hráč ve vzteku zlomí hokejku nebo poničí jinou část své výstroje. (925)
6. Proviní-li se hráč hrubým nesportovním přestupkem. (909)
To zahrnuje jakékoliv nebezpečné, násilné či nesportovní přestupky považované za úmyslné nebo nevyprovokované.

614 Vyloučení do konce utkání 2

1. Vyloučení do konce utkání 2 vede k nemožnosti účastnit se následujícího utkání stejné soutěže.

615 Přestupky vedoucí k vyloučení do konce utkání 2

1. Účastní-li se hráč nebo člen realizačního týmu šarvátky. (909)
Šarvátka znamená mírnější formu rvačky bez úderů nebo kopů, při níž zúčastnění hráči respektovali snahu je od sebe oddělit.
2. Spáchá-li hráč podruhé v utkání přestupek vedoucí k pětiminutovému vyloučení. (923)
Vyloučení do konce utkání nahrazuje druhé pětiminutové vyloučení, ale stejně musí následovat pětiminutové vyloučení na trestnou lavici.
3. Pokud se člen realizačního týmu proviní pokračujícím nebo opakovaným nesportovním chováním. (925)
Vyloučení do konce utkání nahrazuje druhé dvouminutové vyloučení + desetiminutový osobní trest, ale musí po něm následovat pětiminutové vyloučení na trestnou lavici. Pokračující znamená ve stejném okamžiku a opakované znamená podruhé ve stejném utkání.
4. Pokud se hráč v souvislosti s měřením jeho výstroje snaží tuto výstroj opravit. (925)
5. Spáchá-li hráč nebo člen realizačního týmu přestupek ve zřejmé snaze sabotovat hru. (925)
*To zahrnuje:
Když vyloučený hráč během hry úmyslně vstoupí na hrací plochu před tím, než jeho trest uplyne nebo je zrušen.
Pokud vstoupí na hřiště v době přerušení, bude hráči uloženo dvouminutové vyloučení. Pokud je za předčasné vpuštění hráče na hřiště zodpovědný zapisovatelský stůl a omyl je zjištěn během doby vyloučení, hráč se vrátí na trestnou lavici. Žádné další tresty nebudou uděleny a hráč se vrátí do hry, když uplyne jeho vyloučení. Pokud je omyl zjištěn po uplynutí vyloučení, nebudou učiněna žádná opatření. Pokud hráč, jehož vyloučení uplynulo, vstoupí do hry, ačkoliv má vzhledem k počtu hráčů na hrací ploše vyčkat následujícího přerušení, může to být v závislosti na důvodu, posouzeno jako 'hra s příliš mnoha hráči na hřišti'.
Pro přestupky spáchané družstvem z prostoru pro střídání během trestných střídání.
Když je z prostoru pro střídání házena výstroj během hry.
Když se hráč, aniž by střídal, snaží hrát nebo hraje z prostoru pro střídání.
Když se hry účastní hráč v poli, který se stejného utkání účastnil jako brankář.
Když družstvo hraje úmyslně s příliš mnoha hráči na hřišti.*
6. Užívá-li hráč v poli vadnou hokejku nebo zpevněnou či prodlouženou hůl. (bez signálu)

616 Vyloučení do konce utkání 3

1. Vyloučení do konce utkání 3 vede k nemožnosti účastnit se následujícího utkání stejné soutěže a dále k potrestání, které určí disciplinární orgán.

617 Přestupky trestané vyloučením do konce utkání 3

1. Účastní-li se hráč nebo člen realizačního týmu rvačky. (909)
Za účastníka rvačky se hráč považuje tehdy, pokud použil údery nebo kopy.
2. Proviní-li se hráč nebo člen realizačního týmu brutálním přestupkem. (909)
To platí i pro hození hokejky nebo jiného vybavení na soupeře.
3. Proviní-li se hráč nebo člen realizačního týmu užitím hrubého jazyka. (925)
Užitím hrubého jazyka se rozumí sprosté urážení rozhodčích, hráčů, členů realizačních týmů, funkcionářů nebo diváků.

618 Vyloučení ve spojení s trestným střelením

1. Pokud je proměněno trestné střelení uložené za přestupek vedoucí k vyloučení, může tím být ovlivněno pouze vyloučení, které bylo příčinou trestného střelení.
To platí i pro odložené trestné střelení. Je-li trestné střelení způsobeno přestupkem trestaným dvouminutovým vyloučením, vyloučení bude zrušeno, pokud bylo trestné střelení proměněno, ale všechny ostatní druhy vyloučení musí být uloženy. Proviní-li se družstvo během odloženého trestného střelení dalším přestupkem vedoucím k trestnému střelení, za příčinu trestného střelení bude považován druhý přestupek. Je-li trestné střelení přerušeno přestupkem brankáře, bude přestupek brankáře považován za příčinu nového trestného střelení.
2. Pokud je proměněno trestné střelení způsobené přestupkem, který není trestán vyloučením, žádný další trest tím nebude ovlivněn.

7. BRANKY

701 Uznané branky

1. Branka je považována za uznanou, jestliže byla vstřelena správným způsobem a potvrzena vhažováním na středovém bodě.
Každá uznaná branka musí být zaznamenána v zápise o utkání spolu s časem a s čísly skórujícího a asistujícího hráče. Za asistujícího hráče je považován hráč stejného týmu podílející se přímo na vstřelené brance. Ke každé brance je zaznamenána jen jedna asistence. Branka dosažená během prodloužení nebo z trestného střelení po skončení třetiny či utkání není potvrzena vhažováním, ale považuje se za uznanou, když oba rozhodčí ukázali na středový bod a branka byla zaznamenána do zápisu o utkání.
2. Uznaná branka nesmí být později zrušena.
Jsou-li si rozhodčí jisti, že branka byla uznána neprávem, musí to být zapsáno.

702 Správně vstřelená branka

1. Když míč přejde celým objemem zepředu brankovou čáru po správném odehrání hokejkou hráče v poli a pokud útočící družstvo těsně před nebo ve spojení se vstřelením branky nespáchalo přestupek trestaný volným úderem nebo vyloučením.
*To platí i pro situace když:
Hráč bránícího družstva posunul bránu mimo její místo a míč překročil brankovou čáru zepředu mezi značkami umístění brány a pod pomyslným břevnem.
Byla-li vstřelena vlastní branka. Za vlastní branku je považována branka plně dosažena hokejkou či tělem bránícího hráče. Pokud během odloženého vyloučení vstřelí branku družstvo, které se neprovinilo, branka bude uznána.
Vlastní branka bude označena v zápise o utkání jako V.*
2. Když míč přejde celým objemem zepředu brankovou čáru poté, co ho hráč bránícího družstva usměrnil svou hokejkou nebo tělem, popřípadě ho hráč útočícího družstva neúmyslně usměrnil svým tělem a pokud útočící družstvo těsně před nebo ve spojení se vstřelením branky nespáchalo přestupek trestaný volným úderem nebo vyloučením.

Branka není považována za správně vstřelenou, pokud hráč útočícího družstva kopne úmyslně míč těsně předtím, než zamíří do brány. Pokud hráč vstřelí branku s nesprávnou hokejkou a přestupek je zpozorován až poté, co míč překročí brankovou čáru, branka bude uznána.

3. Když se hráč, který není uveden v zápise o utkání nebo je nesprávně očíslován podílí na vstřelení branky.
Podílení se znamená vstřelení nebo asistenci.

703 Nesprávně vstřelená branka

1. Když útočící hráč spáchá těsně před nebo ve spojení se vstřelením branky přestupek vedoucí k volnému úderu nebo vyloučení. (příslušný signál přestupku)
To zahrnuje i situaci, kdy družstvo skóruje s příliš mnoha hráči nebo v přítomnosti vyloučeného hráče na hrací ploše, popřípadě posunul-li útočící hráč úmyslně bránu.
2. Když útočící hráč úmyslně usměrní míč jakoukoli částí těla do brány.
Protože to není považováno za přestupek, hra bude obnovena vhažováním.
3. Když míč přejde brankovou čáru během nebo po signálu.
Třetina nebo utkání končí vždy zároveň se začátkem signálu.
4. Když se míč dostane do brány, aniž přejde brankovou čáru zepředu.
5. Když brankář hodí nebo kopne míč jinak správným způsobem přímo do soupeřovy brány.
Protože to není považováno za přestupek, hra bude obnovena vhažováním. Aby byla branka uznána, musel by míč tečovat jiný hráč nebo jeho vybavení.
6. Když útočící hráč v poli úmyslně kopne míč a ten se dostane do brány poté, co je tečován jiným hráčem nebo jeho vybavením.
Protože to není považováno za přestupek, hra bude obnovena vhažováním.
7. Když družstvo, které se provinilo, skóruje během odloženého vyloučení.
Trest musí být uložen a hra bude obnovena vhažováním.
8. Když se míč odrazí od rozhodčího přímo do brány.